

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/406/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

41/2016. (II. 25.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2015. augusztus 11-én előterjesztett **panasza alapján** indult eljárásban a 2016. február 25-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos vele szemben, 2014. július 22-én, közterületi rendezvényen foganatosított rendőri intézkedések (igazoltatás, ruházat- és csomagátvizsgálás, előállítás) és annak módja (meztelenre vetkőztetéssel, haj átvizsgálásával), intézkedés elmulasztása (mosdóhasználat nem engedélyezése) miatt 2015. augusztus 11. napján egyidejűleg elektronikus úton terjesztette elő panaszát. A panaszos a beadványát aznap postai úton megerősítette és kiegészítette, majd 2015. augusztus 24-én elektronikus úton újabb kiegészítést küldött a Testülethez.

I.

A panaszbeadvány és annak kiegészítései alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1) A panaszos barátaival egy fesztiválon tartózkodott 2015. július 22-én. A délutáni órákban a panaszos a sátra előtt üldögélt és barátaival beszélgetett. A panaszos is, ismerősei is, illetve a rendezvény más résztvevői is sátorban laktak.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A rendezvény helyszínén rendőrök jelentek meg, akik felszólították a panaszost és társait, hogy ne hagyják el a rendezvény területét. A rendőrök kb. 30 embert – köztük a panaszost is – igazoltatás alá vontak, ruházatukat átvizsgálták, illetve sátraikban házkutatást tartottak. Az említett rendőri cselekmények délután 17 és este 22 óra között tartottak, amely idő alatt a panaszos és a többi érintett a helyszínt nem hagyhatta el. Az igazoltatás és a ruházatátvizsgálás okaként egyaránt azt jelölték meg a rendőrök, hogy kábítószerrel visszaélés gyanúja forog fenn. A panaszost oly módon vizsgálták át, hogy egy férfi rendőr megnézte, de nem ért a panaszos testéhez. Ezt követően érkezett egy rendőr nő, aki kérte, hogy menjen be egy sátorba. Ott le kellett vennie a pólóját, melltartóját, a szoknyáját és a bugyiját pedig térdig le kellett húznia, továbbá a panaszos haját is áttúrták.

A házkutatást az arról szóló határozat értelmében halaszthatatlan nyomozati cselekményként foganatosították, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 178. §-a szerinti kábítószerrel visszaélés miatt folytatott nyomozás keretében. A határozat szerint a cselekmény „halaszthatatlanságát” az a körülmény indokolta, hogy „a késedelem a bűnjelek megsemmisülésével járna”. Összességében egy razziát tartott a rendőrség a fesztiválon, ahol rajtaütésszerűen átvizsgált fiatalokat, amely időtartam alatt személyi szabadságukban korlátozta őket, így a panaszost is.

A panaszos az intézkedés több órás időtartama alatt együttműködő magatartást tanúsított, szinte végig csendben volt. Ezen időszak alatt korlátozottan engedték el mosdóba – holott jelezte a rendőröknek, hogy neki egészségügyi okokból (korábbi vesebetegség miatt) sűrűbben kell mennie. Minden alkalommal legalább egy órát kellett várnia, illetve két esetben nem sikerült női tisztet keríteni, ezért férfi jelenlétében kellett szükségletét elvégeznie.

A panaszost előállították. Amikor a szolgálati gépkocsival be akarták vinni őket, vissza kellett menniük a helyszínre, mert a rendőrök az elfogás végrehajtásáról készült jegyzőkönyvet a helyszínen hagyták.

Az előállítás ideje alatt kihallgatták (ez kb. fél óráig), DNS és vizelet minta vétel, fényképkészítés történt (ezek 5-5 percre tartottak), a legtöbb idő a várakozással telt el. Az előállítás ideje alatt pedig csak azért kapott enni, mert rákérdezett, hogy mások miért kapnak ételt. (A panaszos élettársa, aki ellen úgyszintén eljárás indult, már azért nem kapott ételt, mert elfogyott időközben.) Az előállítás időtartama (amely másnap hajnali 2 óráig tartott) alatt is problémát jelentett, hogy a panaszos nem tudott a mosdóba elmenni.

2) A panaszos álláspontja szerint az említett rendőri intézkedés szükségtelenül és aránytalanul korlátozta személyi szabadságát, magánélethez és testi integritáshoz való jogát, valamint a tisztességez eljáráshoz való jogának sérelmével is együtt járt az alábbi indokok alapján.

a) A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) a ruházat átvizsgálására – az Rtv. által meghatározott célok érdekében – lehetőséget ad a rendőrnek, ám ez a jogosultsága nem terjed ki arra, hogy egy szórakozóhely közönségét, vagy annak egy részét rátekintéssel végrehajtott szelekció alapján, hosszú órákig korlátozva őket személyi szabadságukban, feltartsák. A rendőri intézkedés ilyen módon – megalapozott gyanú nélkül, találmánra történő foganatosítása és feltűnően hosszú időtartama – aránytalan az elérni kívánt bűnüldözési céllal. A tömegesen igazoltatott, vegzált, eljárási jogait érintően tájékozatlan, előállított személyekkel szemben – az önvádra kötelezés tilalma ellenére – a terhelő adatok

beszerzése érdekében, feltehetően olyan módszereket is alkalmaztak, amelyek alkalmasak voltak a megfélemlítésre, de nem volt biztosított sem a védelemhez való jog, sem a panaszjog.

Az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosa (ma: Alapvető Jogok Biztosa) egy panaszügyben (OBH 1916/2006. szám alatt) megállapította, hogy a „diszkórazzia” – annak eredményéhez képest is – aránytalanul súlyos sérelmet jelentett meghatározatlan számú fiatalnak, akár előállították a gyanú alapján, akár csak vizsgálatra kötelezték őket. Az elvégzett jogalap nélküli vizsgálatok sértették a megalázó bánásmód alkotmányos tilalmát is. Az állam csak abban az esetben korlátozhatja az alapjogokat, ha a legitim célok védelme más módon nem érhető el. Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához az is feltétel, hogy a korlátozás megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyenek egymással. A vizsgált intézkedés sem a hatályos jogszabályoknak, sem az alkotmányos követelményeknek nem felelt meg.”

Az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Az Rtv. nem biztosít arra lehetőséget, hogy az egy adott közterületen közlekedő, oda belépő vagy onnan kilépő minden személyt különösebb konkrét, törvényben meghatározott ok és cél nélkül igazoltassanak, és még törvényes célból végrehajtott intézkedés sem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés céljával.

A panaszos szerint az igazoltatása szempontjából az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) által hozott Gillan and Quinton v. Egyesült Királyság döntése bír komoly jelentőséggel. Az EJEB a hivatkozott ügyben a brit jogi szabályozás egy olyan rendelkezésének értékelését végezte el, amely terrorizmus megelőzése, üldözése miatt teszi lehetővé az igazoltatás, átvizsgálás és fokozott ellenőrzés alkalmazását. (Az említett jogeset tényállása utólag teljesen alaptalannak bizonyul, fokozott ellenőrzés keretében történt igazoltatásokról szólt. Utóbbi szabály értelme az angol jog szerint, hogy a felhatalmazással érintett területen és időben a rendőr bárkit igazoltathat és átvizsgálhatja a ruházatát, pusztán intuícióra alapozva, nem szükséges semmilyen jogellenes cselekményre vonatkozó ésszerű gyanúval rendelkezni az intézkedés alá vont személlyel kapcsolatban, ami főszabály szerint feltétele az intézkedés jogszerűségének, pusztán annyi kell, hogy az intézkedést olyan tárgyak felkutatása céljából fogánatosítsák, amely a terrorizmussal kapcsolatban felhasználható.) Az EJEB két alapjog: az 5. cikkben foglalt személyi szabadsághoz való jog, és a 8. cikkben foglalt magánélethez, privát szférához való jog érintettségét vizsgálta. Az EJEB a határozat 57. pontjában rögzítette, hogy bár az intézkedés rövid ideig tartott, az alatt a kérelmezők teljesen meg voltak fosztva a szabadságuktól, nem távozhattak, kötelesek voltak magukat alávetni az intézkedésnek, és engedetlenség esetén őrizetbe lettek volna vehetők, és bűncselekményt is követtek volna el, amelyért szabadságvesztés büntetés is kiszabható. Ez pedig „indikatív az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott szabadságtól megfosztás megvalósulása tekintetében”.

A panaszbeadvány szerint az intézkedés hozzávetőlegesen hét órán keresztül tartott, tehát egyértelműen hosszabb ideig korlátozták az érintettek személyi szabadságát.

A panaszos hivatkozott továbbá a Foka v. Turkey (No. 28940/95.) ügyre, amelyben az EJEB megállapította, hogy a személyek bármely hatóság általi átkutatása, átvizsgálása a magánéletbe való beavatkozásnak minősül (85. pont). A bíróság szerint az a tény, hogy a

konkrét esetben az intézkedésre nem a magánszférában (lakás), hanem nyilvános térben került sor, csak fokozza a beavatkozás mértékét, mert a nyolc intézkedés alá vont személy számára a vele szemben – ok nélkül – foganatosított intézkedés megalázó és zavarba ejtő lehet. Ez fokozottan igaz akkor, ha olyan intim, személyes tárgy kerül elő az átvizsgálás során, amely jogszerűen tartható birtokban, de közszemlére vagy más általi megismerhetőségének az ember önként nem teszi ki. (A panaszos ezzel összefüggésben megjegyezte, hogy a B.-i Rendőrkapitányság rendőrei blanketta házkutatási parancsnokkal felszerelve érkeztek és a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) vonatkozó szabályai szerint halaszthatatlan nyomozati cselekményként a sátrakban házkutatást tartottak. Tekintettel arra, hogy ez a Be. szerint alkalmazott kényszerintézkedés, a panaszos tudja, hogy a Testületnek nincs hatásköre ennek indokoltságát felülvizsgálni, ugyanakkor az összképhez ez is hozzátartozik.)

Összevetve a fentebb hivatkozott Gillan and Quinton v. Egyesült Királyság ügyel a hatályos magyar szabályozást, megállapítható, hogy az Rtv.-ben biztosított jogkorlátozó lehetőségek alapjogi szempontból korlátozottabbnak minősülnek, míg a brit jog az igazoltatási, ellenőrzési és átvizsgálási hatáskört a terrorizmus elleni harc céljából biztosítja, addig a magyar nemzeti jog a közrendvédelmi és normál bűnüldözési célból is. Így a korlátlan és hatékony jogorvoslással nem támadható jogkorlátozás normatív szinten is a rendőrség mindennapi működésének szerves része. A kifejtett indokok alapján a panaszos álláspontja szerint a vele szemben az Emberi Jogok Európai Egyezményét (a továbbiakban: Egyezmény) sértő jogszabály alapján foganatosított igazoltatás és ruházatátvizsgálás jogellenes, emberi jogot sértő volt. A nemzetközi jog megsértése mellett a magyar jog keretein belül is kirívóan aránytalan, hogy a rendőrség gyakorlatilag teljesen átvizsgálta minden személyes holmiját és öt órán keresztül vonták kényszerintézkedés alá, korlátozva ezzel személyi szabadságát.

b) A panaszos kifogásolta továbbá, hogy a sérelmezett intézkedés foganatosításakor a sátrában le kellett vennie az alsóneműjét és úgy „motozták meg”. A 389/2010. (VIII. 4.) számú és a 493/2010. (XII. 1.) számú állásfoglalásokban súlyosan sértőnek minősítette a Testület az átvizsgálásokat. Ezek olyan ügyek voltak, amelyek panaszosa egy olyan szórakozóhely üzemeltetője volt, amelyre a rendőrség nagy erővel vonult ki ellenőrzést tartani, mivel ott a gyanú szerint több személy is különböző kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményt követett el. A kábítószergyanús, illetve azok fogyasztásához használatos tárgyakat talált is a rendőrség a helyszínen. A rendőrök azonban a panaszost, és a szórakozóhelyen tartózkodó valamennyi személyt a mellékhelyiségben meztelenre vetkőztetve vizsgálták át. Márpedig ezt az Rtv. szerinti ruházatátvizsgálás szabályai – írja a panaszos – nem teszik lehetővé, ahogy arra a Testület már korábban is, pl. a 155/2009. (VI. 3.) számú állásfoglalásában is felhívta a figyelmet. Ilyen jellegű átvizsgálásra csak a fogvatartottak indokolt esetben történő megmotozásának szabályai adtak volna jogalapot (más, átmeneti lehetőség a két intézkedés között nincsen), de a konkrét ügyben nem erről volt szó, és a rendőrség sem erre hivatkozott az intézkedése jogalapjaként. Korábban az országos rendőrfőkapitány már megállapította olyan panaszügyekben, ahol az átvizsgálás meztelenre vetkőztetéssel történt, hogy valóban nincs átmeneti intézkedés a ruházatátvizsgálás és a motozás között, és a meztelen test szemrevételezéssel való ellenőrzése csak motozásnak minősülhet (ha az intézkedés alá vont testüregét nem is vizsgálják át), hiszen a ruházatátvizsgálásnál mindenképpen többet jelent; ezért ha ilyen módon foganatosítják a ruházatátvizsgálást, az jogellenes és súlyosan sérti az intézkedés alá vontnak az emberi méltósághoz való jogát.

c) A panaszos utalt Rtv. 29. és 30. §-aiban szabályozott igazoltatásra és fokozott ellenőrzésre. A szabályozásból következik, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelése esetén az intézkedéssel érintett területen tartózkodókat a rendőrök a törvényben meghatározott okból, illetve célból igazoltathatják, ruházatukat átvizsgálhatják: azt, hogy mikor, hol rendeltek el fokozott ellenőrzést, nem kell nyilvánosságra hozni, az intézkedés indokait sem (vagyis azt, hogy egy fokozott ellenőrzés milyen módon és milyen tények alapján igazoltan segíti elő az intézkedés törvényben meghatározott céljának megvalósulását.) De ha mindezeket tudná is az állampolgár, a fokozott ellenőrzéssel szemben a Testület állandó gyakorlata szerint jogorvoslással nem élhet. Amíg az elrendelt fokozott ellenőrzés alapján konkrétan nem foganatosítanak intézkedést, addig az nem érinti konkrét személy jogát, vagy jogos érdekét, ami pedig az Rtv. 92. §-ában meghatározott feltétele a panasz tételének. (A panaszos azt feltételezte, hogy fokozott ellenőrzés keretében történtek az egyénileg alkalmazott kényszerintézkedések.) A fokozott ellenőrzés indokoltságát pedig szinte lehetetlen bizonyítani, hiszen a körözött személy elfogására való hipotetikus alkalmasság mindig fennáll: mielőtt igazoltatnának valakit, a rendőr nem tudhatja, hogy az illetőt körözik-e (hacsak nincs róla fénykép, ami a magyar rendőri gyakorlatban atipikus). Ezért egy személy létezése önmagában oka az igazoltatásnak, mivel bárki állhat körözés alatt. Ugyanígy a ruházat átvizsgálása előtt nem lehet tudni, hogy az intézkedés alá vont személy tart-e magánál közbiztonságra veszélyes eszközt, ezért a szabályozás alapján a lehető legextrémebb eseteket kivéve (valaki atlétában és rövidnadrágban sétál) soha nem lesz a hatályos szabályok fényében indokolatlan egy igazoltatás, de a ruházatátvizsgálása sem. Egyetlen konkrét példa sem ismeretes arra, hogy egy fokozott ellenőrzés elrendelését valaha bármely szerv jogellenesnek minősítette volna, ami önmagában bizonyítja, hogy nincs vele szemben hatékony jogorvoslat. A törvényi szabályozás által adott felhatalmazás parttalanságának másik aspektusa a konkrét szituációban eljáró rendőr intézkedésével szemben támasztott objektív követelménynek a teljes hiánya. A szabályozás ugyanis lényegében csak az intézkedés végrehajtásának módjával kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz, azonban az alapjával nem. Nem elfogadható jogalap, hogy egy fesztivál közönségének egy tetszőleges részét kábítószerrel való visszaéléssel gyanúsítják meg mindenféle előzetes, erre utaló megalapozott gyanút igazoló körülmény nélkül. A panaszos álláspontja szerint ezért sérült a tisztességes eljáráshoz való joga.

3) A panaszos továbbította a Testület felé a gyanúsított kihallgatásról szóló jegyzőkönyvet és az előállítás időtartamáról szóló igazolást. A dokumentumok tartalmát a Testület az Állásfoglalás II. részénél ismerteti.

4) A Testület kérte a panaszost, amennyiben tudja állításait tanúkkal alátámasztani, továbbítsa azok elérhetőségét. A panaszos hat személyt jelölt meg, akik a panaszolt rendőri intézkedés-sorozatról tudomással bírhattak, akik közül négyen nyilatkoztak a rendőri intézkedés részleteit illetően.

a) A női tanú (aki maga is panasszal fordult a Testülethez a vele szemben ugyanezen a rendezvényen történt rendőri intézkedés miatt) az alábbi nyilatkozatot tette.

A panaszos több ízben is jelezte a rendőrök felé, hogy mosdóba szeretne elmenni, azonban a kérését többször megtagadták, mert a fesztiválon tartózkodó egyetlen női rendőr nem volt jelen. Emlékezete szerint mintegy másfél óra elteltével teljesítették a panaszos mosdóhasználatra vonatkozó kérését, akkor is egy férfi rendőr kísérte el őt a bokrok közé.

Az intézkedés alá vont személyek közül a férfiakat a rendőrök ruhán keresztül vizsgálták át, míg a nőket (köztük a panaszost és magát a tanút is) teljesen meztelenre vetkőztették, ruháikat és hajukat is áttúrta egy, külön erre a célra odahívott rendőr nő, egy zárt sátorban. Az átvizsgáláshoz egyenként szólította a rendőr nő a nőket. A tanú mindvégig a fesztivál területén tartózkodott, ezért arról nincs tudomása, a panaszos rendőrségre történő beszállítása mennyi időt vett igénybe.

b) A második tanú vallomásában úgy nyilatkozott, hogy fül- és szemtanúja volt annak, amikor a panaszos több ízben is megkérte a rendőröket, hogy elmehessen mosdóba. Emlékezete szerint azonban az intézkedés 4-5 órás időtartama alatt mindössze egyszer engedélyezték ezt a panaszosnak, akkor is egy rendőr férfi kísérte el a panaszost egy közeli bokorhoz, mivel a lányok átvizsgálásához odahívott rendőr nő csak arra az időtartamra tartózkodott a panaszos és társai közvetlen környezetében.

A panaszos (és két másik lány) ruházatát az egyik sátorban vizsgálták át. Egyesével hívták be őket a sátorba, ahol a rendőr nő végezte az átvizsgálást. A panaszosról és egy másik lányról a tanú biztosan tudja, hogy meztelenre vetkőztette a rendőr nő, és a hajukba is beletúrt.

A panaszost az általános iskolába szállították a rendőrök, ahonnan szabadítását követően a tanú hozta őt el. A fesztivál helyszíne és az iskola távolsága autóval kb. 30-45 percet vett igénybe.

c) A harmadik tanú (aki maga is panasszal fordult a Testülethez a rendőri intézkedés-sorozat miatt) vallomásában az alábbiakat adta elő. A tanúnak tudomása van arról, hogy a panaszosnak vesebetegsége van, ami miatt gyakran (fél-egy óránként) kell mosdót használnia. A kérdéses napon meleg is volt, ami miatt a panaszos sok folyadékot fogyasztott, amit látott is a tanú. A panaszos több ízben jelezte a rendőröknek, hogy mosdóba szeretne menni, ám mindössze egy alkalommal jutott el 17 és 22 óra között, akkor is egy rendőr férfi kísérte el egy bokros területre (a mosdó kb. 800 méterre volt a sátraktól).

A panaszos és két másik lány ruházatát egy rendőr nő vizsgálta át egy sátorban. A lányok elmondták később, hogy bugyijukat is le kellett venniük az átvizsgálás során.

A tanú véleménye szerint a panaszos beszállítása 2015. július 22-én 22 óra után a fesztivál helyszínéről az iskoláig kb. 40 percig tartott. (7 km távolságra volt, de oda földút vezet, amin csak lassan lehet haladni. Ezen felül a szolgálati gépkocsihoz is 5-10 perc volt az út.) A tanú és társai 2015. július 23-án hajnali 3 órakor kaptak hívást, hogy a panaszosért és barátjáért elmehetnek, majd 4 órára értek vissza a kempingbe. A panaszos a visszaúton részletesen elmesélte, hogy rendszeresen szólt a rendőröknek, hogy mosdóba kell mennie, és minden alkalommal ígéretet kapott, hogy pár perccel később mehet, azonban végül csak hosszú idő elteltével mehetett el; volt, hogy másfél órát kellett várnia.

d) A negyedik tanú (aki úgyszintén panaszbeadványt nyújtott be a Testülethez a szóban forgó rendőri intézkedés-sorozattal kapcsolatban) tanúvallomása azt tartalmazza, hogy a rendőrök a helyszínre érkezést követően már az első percekben jelezték, hogy az érintettek korlátozva vannak szabad mozgásukban. A panaszos több ízben jelezte, hogy mosdóba kell mennie. Ezt a tanú hallotta, mivel mindvégig együtt voltak. A rendőrök válaszai általában a következők voltak: „hamarosan úgyis pisilniük kell”, „mindjárt.” A „mindjárt”-ot általában 1-2 óra

várakoztatás követte. A panaszos az elszállítása előtt is, még a fesztivál helyszínén menni szeretett volna mosdóba, akkor legalább két órát kellett várnia, és női tiszt hiányában férfi kísérte el egy bozótoshoz (mondván, hogy messze van a WC), amikor is 2-3 méterre tartózkodott a panaszostól. A panaszosnak vesevezeték műtétje volt korábban, ezért az átlagembernél sokkal többször kell mosdóba járnia. A rendőri intézkedés napján továbbá nagyon meleg volt, így mindannyian nagyon sok folyadékot ittak, és a panaszos és a tanú is kérték a rendőröket az előállítás előtt, hogy elmehessenek WC-re, de nem engedték nekik. Egy kisbuszban vitték el őket, majd a fesztivál bejáratánál észlelték, hogy az elfogásukról szóló jegyzőkönyvet a helyszínen hagyták, ezért vissza kellett menni. A panaszos és a tanú ekkor újra kérte, hogy elmehessenek wc-re. Ekkor engedték nekik. (Ez esetben rendőr nő vigyázott a panaszosra.) Az általános iskolába történő előállításuk során a panaszosnak még többet kellett várnia, hogy mosdóba engedjék a rendőrök: több mint két órát várt, hogy vizelni tudjon. Ott is egy rendőr férfi kísérte el a panaszost. Az általános iskolához kb. 45-50 perc alatt értek oda a rendőrségi kisbusszal.

A panaszos elmondta a tanúnak, hogy a ruházatátvizsgálás esetében azt jelentette, hogy a bugyit és a melltartót is le kellett vennie, és a hajukat is áttúrták.

Az előállítás időtartama alatt mintegy két és fél órát várakoztak. A panaszos a megérkezéstől kezdve ismételtelen jelezte, hogy vizelnie kell. Több mint két órát vártak ekkor is, és rendőr nő hiányában ismét férfi kísérte el a mosdóba. Egyik alkalommal tudtak csak a panaszos számára női tisztet biztosítani, amikor a mosdóba ment.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszossal szemben konkrétan 15 rendőr intézkedett: a R.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Nyomozó Alosztály r. zászlós nyomozója, a Sz.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Vizsgálói Alosztály r. hadnagy vizsgálótisztje, a Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály MEKTA négy r. törzszászlós járőrvezetője (közterületi támogatója), a B.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály r. őrnagy főelőadója és a Vizsgálói Alosztály r. főtörzszászlós vizsgáló nője, a Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Felderítő Osztály r. alezredes alosztályvezetője, a Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Bűnügyi Technikai Osztály r. főtörzsőrmester technikus és r. százados főtechnikusa, a P.-i Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Körzeti Megbízott Alosztály r. főtörzsőrmester körzeti megbízottja, a B.-i Rendőrkapitányság r. ezredes vezetője és a Bűnügyi Osztály Vizsgálói Alosztály r. főtörzsőrmester vizsgálója.

A Testület ezzel összefüggésben felhívja a figyelmet, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőrök táblázatban történő megadása során egy rendőr neve kétszer szerepel, két különböző szolgálati jelvénytábla mellett.

2) A Megyei Rendőr-főkapitányság r. ezredes vezetőjének tájékoztató levele az alábbiakat tartalmazza.

a) A Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője általános számú határozatával 2015. július 18. és 31. közötti időszakra vonatkozóan a megye teljes közigazgatási területére az Rtv. 30. §-a szerint fokozott ellenőrzést rendelt el. Erre a fesztivál területén a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények megelőzése és visszaszorítása érdekében volt szükség, mivel az elmúlt években a megyei helyzethez képest a fesztiválon a résztvevőkkel szemben kiemelkedő mennyiségben intézkedett a rendőrség kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények miatt.

A szolgálati feladatok ellátása során továbbá adatok merültek fel azzal kapcsolatban, hogy a megjelölt helyen kábítószergyanús anyagokkal követnek el bűncselekményeket, ezért vált szükségessé a rendőri ellenőrzés.

b) Az intézkedésnek összesen hét személy volt érintettje, és 48 rendőr vett részt a fesztivál 2015. július 22-ei biztosításában.

A rendezvény biztosításában résztvevő egyéb rendőri erők 2015. július 22-én 17 óra 40 perckor az erdős részen található sátorcsoportot szolgálati kutya alkalmazásával ellenőrzés alá vonták, mivel adatok merültek fel arra, hogy ezen a területen kábítószergyanús anyagokkal követnek el bűncselekményt azáltal, hogy azokat fogyasztják, birtokolják, értékesítik.

c) A panaszossal szemben a helyszínen igazoltatást, ruházat- és csomagátvizsgálást hajtottak végre. A panaszossal szembeni – az Rtv. 30. §-ának (3) bekezdése, illetve a 31. §-ának (1)-(2) bekezdése alapján történt – ruházatátvizsgálást a B.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Vizsgálati Alosztály r. főörzszászlós vizsgáló nője fogatosította, az nem a Be. 150. §-a szerinti motozás volt. A panaszos sátrában a házkutatás során kábítószergyanús anyagot találtak, ezért a panaszost elfogták és előállították.

A helyszínen továbbá egyéb – büntetőeljárással kapcsolatos – eljárási cselekmények is folytak.

Az intézkedés előtt részletesen tájékoztatták a panaszost, hogy bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt kutatják át a sátrakat és vizsgálják át a ruházatot. Azt is közölték, hogy gyanú merült fel arra, miszerint a társaság tagjai kábítószerrel birtokolnak és abból fogyasztottak.

d) A panaszos előállításáról igazolást adtak ki, amelyen feltüntették az előállítás időtartamát, és tájékoztatták a panaszost a rendőri intézkedés elleni panaszjog lehetőségéről. A panaszos az igazolás tartalmát megértette, panaszt nem jelentett be, az igazolást aláírásával ellátta és egy példányt átvett belőle.

A panaszos a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92-93. §-a alapján megkapta. Az előállítás okáról és idejéről szóló tájékoztatót a Rtv. 33. §-a alapján kiadták. A panaszos a dokumentumot szintén aláírta.

A panaszos sátrát házkutatás keretében – a Be. 149. §-ának (2) bekezdése és a 177. §-a alapján – vizsgálták át, amelyről az azt végrehajtó állomány jegyzőkönyvet vett fel. A sátorban a panaszos által megmutatott csomagot átkutatták.

e) A panaszos (ahogy társai is) kifogásolta, hogy a rendőrség az intézkedés során órákig visszatartotta őt a helyszínen. Ezzel kapcsolatban a r. ezredes tájékoztató levele azt tartalmazza, hogy a nyomozás során – mivel több személy esetében bűncselekmény elkövetésének a gyanúja merült fel – minden intézkedés alá vont ruházatát, csomagját és sátrát átkutatták. Ennek végrehajtása a rendőri erők korlátozott száma miatt időt igényelt. A nyomozás eredményes befejezését pedig nagymértékben veszélyeztette volna, ha az intézkedés alá vont személyeket a rendőrség a kényszerintézkedések befejezéséig nem tartotta volna vissza a helyszínen. A házkutatások 17 óra 40 perckor kezdődtek. A panaszos sátrában a házkutatás során kábítószergyanús anyagot találtak, ezért elfogását követően előállították. A panaszos előállítása 2015. július 22-én 17 óra 40 perctől július 23-án 1 óra 55 percig tartott. A panaszost a nyomozás során gyanúsítottként hallgatták ki, amely 22 óra 49 perctől 23 óra 50 percig tartott. A kihallgatást követően a bünyügyi nyilvántartásba vétel céljából a hatályos szabályok szerint ujj- és tenyérlenyomatot vettek, fényképfelvételeket készítettek és DNS mintavétel történt.

A kényszerintézkedésekről készült rendőri jelentések elkészítése időt vett igénybe. A rendőri jelentés elkészítését követően a parancsnoknak azt is vizsgálnia kellett, hogy az intézkedés jogszerű, szakszerű és indokolt volt-e. A hatóság lefoglalást is végrehajtott a panaszosnál és egy másik személynél, amelyről a határozatot és a jegyzőkönyvet is kellett készíteni. Ezt megelőzően a megalapozott gyanú közléséhez való előkészületek (pl. gyanúsítás szövegezése, határozat megfogalmazása, és azok aláírása) folytak. Az előállítás időtartama alatt a nyomozó hatóság előkészült a gyanúsított kihallgatásra, illetőleg a rendelkezésre álló iratok alapján az esetleges további nyomozati cselekmények megtervezését értékelte. Ezek a cselekmények időigényesek, s bár a panaszos számára láthatóan semmilyen intézkedés nem történt az ügyben, az előállítása az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság figyelembevételével, a szükséges ideig tartott. Az előállítás időtartama kapcsán a törvényi szabályozás úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig” tarthat. A szükséges idő ez esetben nyilvánvalóan az előállítás során elvégzendő feladatokhoz rendelt időt jelenti. Az előállítás tartamát nem az előállított személy szubjektív kényelmi szempontjai határozzák meg, és általában azt az elkövetett cselekmény tárgyi súlya sem befolyásolja. A csekély tárgyi súlyú cselekményekhez is egységes rendőri feladatok, intézkedések társulnak, amelyeket a rendőr köteles végrehajtani.

Azon panaszosok esetében, akiknél bűncselekményi gyanú nem merült fel, a ruházatátvizsgálást követően szabadon mozoghattak.

f) Az Rtv. 31. §-ának (2) bekezdése alapján a panaszos és társai ruházatát is átvizsgálták, és nem a Be. 150.§-a szerinti motozást mint kényszerintézkedést hajtottak végre. Az átvizsgálást a panaszossal azonos nemű rendőr (B.-i Rendőrkapitányság Bünyügyi Osztály Vizsgálati Alosztály r. főtörzszászlós vizsgálója) végezte. A panaszos vonatkozásában is kizárólag ruházatátvizsgálás történt, testüreg átvizsgálás nem, amit sátorban, azaz zárt helyen, a személyiségi jogok tiszteletben tartásával fogantatosított a rendőr. A ruházatátvizsgálás kiterjedt a panaszos által viselt fehérnemű ruházatra is, mivel adatok merültek fel arra, hogy esetlegesen kábítószergyanús anyagok találhatóak nála. Levetették a teljes ruházatot a

panaszossal. A ruházatátvizsgálás során az azonos nemű intézkedés alá vont személyeket is elkülönítették egymástól.

Az átvizsgálás a bűncselekmény jellegére és annak sajátosságaira figyelemmel történt, a kábítószergyánús anyagok ruházatban történő esetleges elrejtésének feltárása érdekében, valamint azok megsemmisítésének lehetőségére tekintettel. Testüreg vizsgálat nem történt, orvos jelenléte nem vált szükségessé.

g) A rendőrök a panaszos (és társai) által megmutatott sátrakat és csomagokat kutatták át. A sátrak átkutatását a Be. 149. §-ának (2) bekezdése és a 177. §-a alapján végezték el.

h) A mosdóhasználat engedélyezésére és mikéntjére vonatkozó kérdésekre a tájékoztató levél azt tartalmazza, hogy a személyek részéről felmerülő esetleges emberi szükségleteket a fogatosított nyomozati cselekmények és biztonsági intézkedések betartásával elégítették ki, amellyel kapcsolatosan a rendőrségnek nincs tudomása arról, hogy a helyszínen azt panaszolták. Arra vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat, hogy a panaszost ki kísérte mosdóba.

A mosdóhasználat egyik előállított személy részére sem volt tilalmazott. Azonban az előfordulhatott, hogy közvetlenül az orvosi vizsgálat előtt (vizeletminta levétele) türelmet kértek a rendőrök, hogy a minta leadásánál ne legyen fennakadás. Arra törekedtek, hogy a lehető legrövidebb időn belül a szükséges nyomozati cselekményeket el tudják végezni. Az emberi szükségletek kielégítésével kapcsolatban ekkor sem érkezett panasz.

A panaszos nyilatkozata alapján betegségben nem szenvedett, azt aláírásával is igazolta. A törzs vezetését ellátó kapitányságvezető jelentése szerint a panaszos migrénes fejfájást jelzett személyesen neki, amire a rendőröktől vény nélkül is kapható fejfájás elleni gyógyszer sikerült beszerezni, amit a panaszos elutasított.

i) A panasz azon részével kapcsolatban, miszerint a panaszos beszállítása hosszú ideig tartott, a kapitányságvezető tájékoztató levele azt tartalmazza, hogy a panaszost nem a rendőrségre szállították be, hanem az általános iskolába. A szállításhoz használt szolgálati gépkocsi menetlevelében levő adatok alapján az indulás 20 óra 45 perc volt, az érkezés 21 óra 15 perc, megtett távolság 9 km. A rendezvény egy földúton közelíthető meg, amely egyszerre egy jármű közlekedésére alkalmas. A rendezvény ezen időszakában a földút igen forgalmas volt, amelyen rendőri intézkedéseket is végrehajtottak, illetve a környéken munkát végző mezőgazdasági járművek is ezen az útvonalon közlekednek.

j) A panaszos előállítása az igazolás szerint 2015. július 22-én 17 óra 40 perctől másnap 1 óra 55 percig tartott (az előállító lap szerint 20 óra 35 perctől 21 óra 30 percig tartott), mivel megalapozottan gyanúsíthatóvá vált bűncselekmény elkövetésével. Az előállítás időtartama alatt az alábbi eljárási cselekményeket fogatosították: házkutatás, lefoglalás, mintavétel, gyanúsított kihallgatás, ujj- és tenyérnyomat levétel, DNS mintavétel, arcképmás készítése.

A panaszos 7 óra 40 perc és 21 óra 30 perc között élelmezést nem kért, ezt aláírásával igazolta. A rendőrség eleget tett a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 31. §-ának (11) bekezdésében előírtaknak, az élelmezés lehetőségét biztosította. A panaszos az előállítás ideje alatt több alkalommal is

kérte a dohányzás lehetőségét, amit minden esetben biztosítottak számára. A panaszos nem kérte hozzátartozó, képviselő kiértékelését.

k) A B.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán folyamatban van büntetőeljárás, amelynek a panaszos gyanúsítottja.

l) A nyomozó hatóság tagjai a megyei rendőrkapitányság vezetőjének véleménye szerint jogszerűen hajtották végre az intézkedéseket, mivel – a rendelkezésre álló adatok alapján – a területen kábítószerrel összefüggő tevékenység folyt. Közismert tény a rendőri szerv előtt, hogy az évente megrendezésre kerülő fesztivál területén rendszeresen követnek el kábítószerrel összefüggő bűncselekményeket. Ezért álláspontja szerint indokolt volt a nyomozó hatóság rendezvényre való meghatározott erővel történő felkészülése, mind bűnmegelőzési, mind büntetőeljárás céljából.

A r. ezredes megjegyezte, hogy a bűnügyben előterjesztett panaszok esetében megalapozottan feltehető, hogy egy irányított panaszorozat valósult meg – a panaszok egy időben érkeztek és szó szerint ugyanazt tartalmazzák –, amelyet egy civil szervezet médiában való megjelenése, hírverés céljából felkarolt. A panaszosok jelentős részben – kivéve a panaszost – személyüket érintő konkrét jogsérelemről nem számoltak be, a panaszok csak általános megállapításokat és feltételezéseket tartalmaznak.

3) A rendőrség továbbította a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének a Megyei Rendőr-főkapitányság illetékességi területére kiterjedő fokozott ellenőrzés elrendeléséről szóló határozatát.

A határozatban a megyei rendőrfőkapitány a Szolgálati Szabályzat) 26. §-ának (2) bekezdés b) pontjában meghatározott jogkörénél fogva az Rtv. 30. §-a, valamint a Szolgálati Szabályzat 26. §-a alapján rendelte el a megyei rendőr-főkapitányság illetékességi területére a fokozott ellenőrzést: 2015. július 18-án 0 órától a szükséges ideig, de legkésőbb 2015. július 31-én 24 óráig.

A fokozott ellenőrzés keretében a rendőri állomány az Rtv.-ben meghatározottak szerint végzi a feladatát, megvédi a közbiztonságot és a közrendet, védelmet nyújt a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető és sértő cselekményekkel szemben. Fellép az illegális migrációval, illetve az illegális migrációhoz kapcsolódó jogsértésekkel, a jogellenesen Magyarországon tartózkodókkal szemben. A közlekedés biztonságának javítása érdekében a járművek műszaki állapotát, a járművek forgalomban részvételének feltételeit, a járművek vezetőit, azok vezetésre képes állapotát és vezetésre jogosultságát ellenőrzi. Ennek keretében igazoltatásokat, ruházat-, csomag- és járműátvizsgálást hajt végre. A közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló 175/2003. (X. 28.) Kormányrendelet mellékletében felsorolt eszközök megtalálása esetében az abban meghatározottak szerint jár el.

A határozat indokolása szerint a Megyei Rendőr-főkapitányság illetékességi területén 2015. július 20. és 27. közötti időszakban nagyobb tömeget vonzó rendezvényt rendeznek meg. A szervezők tájékoztatása szerint a vendégek a rendezvény helyszínére július 18-ától érkezhetnek, majd előreláthatólag július utolsó napjaiban távoznak.

A megyében a fesztivált harmadszor rendezik meg. Az előző év tapasztalata és a Magyarországon korábban megrendezett hasonló rendezvények kapcsán rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy a rendezvény látogatóinak a célja az önfelelt szórakozás, amely jogsértő cselekményeket is maga után vonhat (pl. a kábítószer fogyasztást).

A rendezvényt nemzetközileg is meghirdették, így a látogatók számos országból érkeznek. A rendezvényen a koncertek, valamint a kulturális események sokszínűségére és a résztvevők várható létszámára és homogén összetételére, továbbá a több száz gépjármű közlekedésére tekintettel szükséges és indokolt a közlekedési rend és a közbiztonság fenntartása, az esetlegesen bekövetkező katasztrófa-helyzetekre való gyors és szakszerű – életet, testi épséget és anyagi javakat megóvó – rendvédelmi beavatkozás, reagálás.

Figyelemmel

- a Megyei Rendőr-főkapitányság illetékességi területén található települések folyamatos rendőri jelenléttel történő közbiztonsági megerősítésére kiadott tervben meghatározottakra, a települések közbiztonságának megszilárdítására, valamint a közterületen elkövetett jogsértő cselekmények visszaszorítására;
- az illegális migrációval összefüggő jogsértések kezelésével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtására kiadott 21/2008. (OT 11.) ORFK utasításra, az Európai Unióba irányuló illegális migráció útvonalainak rendszeres és visszatérő ellenőrzésének biztosítására és az illegális migráció elleni szűrőháló működtetésére;
- a súlyos bűncselekmények elkövetése miatt körözött személyek hatékony felderítésére, elfogására, továbbá a gépjárművel szállított, bűncselekményből származó, illetve bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használt tárgyak felkutatására;
- a közlekedés rendjének fenntartása, a közlekedésbiztonság javítása, a járművezetők által okozott, illetve részvételükkel bekövetkezett közúti közlekedési balesetek számának csökkenése érdekében, a fokozottan a vezetési képességre hátrányosan ható szer, illetve alkoholos befolyásoltság alatt álló járművezetők, valamint a közlekedés biztonságát súlyosan veszélyeztető szabálysértések elkövetőinek kiszűrése, továbbá a járművek kötelező világításának, továbbá a passzív biztonsági eszközök, a biztonsági öv, a bukósisak, a biztonsági gyermekülések rendeltetésszerű használatának ellenőrzése érdekében

szükségessé vált a rendőri ellenőrzések fokozása.

4) a) A Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Felderítő Osztályának r. alezredés megbízott osztályvezetője a rendezvényen rendőri intézkedés alá vont, a panaszostól különböző személy Testülethez benyújtott panaszra kapcsán az alábbi jelentést készítette.

A r. alezredés 2015. július 22-én szolgálati feladatot látott el a kollégáival B. település és annak vonzáskörzetében. Szolgálatuk ellátása során, 17 óra 40 perc körül megjelentek a fesztivál helyszínén. A pontos helyszín a fesztivál területén belül, az erdős részen volt, a zuhanyzótól kb. 200 méterre. A zuhanyzók mellett a földúton elhaladva a lejtő irányába, bal kézre helyezkedett el egy sátorcsoport, amelynek a megközelítő közepében volt egy olyan sátor, amelynek csak teteje volt. Ebben a sátorban több személy tartózkodott és volt, aki mellette állt vagy ült, akik ránézésre is egy egységes társaságot alkottak, ezen sátor közvetlen közelében gyakorlatilag egymást érintve több sátor is volt.

Később az intézkedés során vált ismertté, hogy a sátrak a központban található sátorban ülő személyek sátrai. Itt jelentek meg a rendőrök és rendőri intézkedést kezdeményeztek.

Az intézkedést az indokolta, hogy a szolgálati feladat ellátása során adatok keletkeztek arra vonatkozóan, hogy a fenti helyen kábítószer gyanús anyagokkal követnek el bűncselekményt, ezért vált szükségessé a rendőri ellenőrzés.

A fentiekre tekintettel megkezdték az ott lévő személyek igazoltatását és a kábítószer gyanús anyagokkal elkövetett bűncselekmények esetén szükséges intézkedések lefolytatását. A Felderítő Osztály állományából az intézkedésben részt vett a Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Szervezett Bűnözés Elleni Alosztály r. alezredes kiemelt főnyomozója és egy r. főörzsőrmester is, valamint a készített jegyzőkönyvben feltüntetett rendőrök. A helyszíni intézkedéseket az osztályvezető irányította.

Az érintetteket igazoltatták, valamint ruházat- és csomagátvizsgálást foganatosítottak – a kábítószer gyanús anyagokkal elkövetett bűncselekmények sajátosságait figyelembe véve. Tekintettel voltak arra is, hogy az ilyen jellegű bűncselekménynél a tárgyi bizonyítási eszközök könnyen megsemmisíthetők (például eldobhatók, a földre betaposhatók, lenyelhetők) és viszonylagosan kisméretűek (például egy-egy pakett kábítószer gyanús anyag könnyen elrejtethető a ruházatban). Az állomány figyelmét az osztályvezető az intézkedés elején felhívta, hogy az intézkedés során fokozott figyelemmel legyenek a kábítószer gyanús anyagokkal elkövethető bűncselekményekre jellemző sajátosságokra, különös tekintettel a tárgyi bizonyítási eszközök felkutatására és megővésére. Legyenek figyelemmel a kábítószer fogyasztása és terjesztése során használatos tárgyakra, eszközökre, például az önzáró tasakokra, a digitális mérlegre, az alufólia csomagocskákra. Ilyen tárgyak az intézkedés során elő is kerültek: az osztályvezető emlékezte szerint digitális mérleg és nagyszámú önzáró tasak volt az egyik sátorban, valamint több kábítószer gyanús anyag.

A személyek ruházatát a jogszabályok megfelelő betartásával vizsgálták át, úgy, hogy az érintettnek a lehető legkisebb sérelemmel járjon. A ruházatátvizsgálásokat az érintett nemének megfelelő személy hajtotta végre, egy, a nyilvánosságtól elzárt sátorban és csak egyértelműen a ruházatra terjedt ki. A ruházatátvizsgálás során motozást nem hajtottak végre. Az átvizsgálást a bűncselekmény jellegére és annak sajátosságaira tekintettel hajtották végre, a kábítószer gyanús anyagok ruházatban történő esetleges elrejtésének a feltárása érdekében, valamint azok megsemmisítésének lehetőségére tekintettel (például lenyelés, eldobás). A ruházatátvizsgálások során az érintetteket semmilyen jellegű sérelem nem érte, a helyszínen panaszt nem tettek. Az intézkedés során emberi méltóságot sértő esetleges negatív bánásmód miatti panaszt senki nem tett.

A ruházat- és csomagátvizsgálás során az egyik hölgnél (aki a központi sátortól bal kézre helyezkedett el) az övtáskájában gyanús anyagok voltak, amelyeket a rendőrök megtaláltak; ezeket külön jegyzőkönyvben foglalták le és vele szemben büntetőeljárást is indítottak. Ezt követően a szükséges nyomozati cselekményeket lefolytatták, amelyekről azok végrehajtói jegyzőkönyvet készítettek.

Azon személyek, akikkel kapcsolatban a szükséges intézkedéseket (igazoltatást, ruházat-és csomagátvizsgálást) és nyomozati cselekményeket lefolytatták, és akik esetén nem állt fenn az esetleges bizonyítékok megsemmisítésének veszélye, szabadon mozoghattak és a helyszínt

elhagyhatták. Mivel a személyek sátrai és a holmijai az intézkedés helyén voltak, így többen a helyszínen maradtak; ezek közül voltak, akik cigarettáztak, vagy éppen ittak. Volt olyan személy is, aki a helyszínt elhagyta, zuhanyozni ment. Azon személyek esetében, akiknél kábítószergyanús anyagot találtak, a házkutatás menetét és a lefoglalások tényét jegyzőkönyvben rögzítették, és ezt követően előállították őket.

A bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyek a helyszíni nyomozati cselekmények elkövetését követően előállításra kerültek, amelyről minden személy tekintetében külön jelentés készült. Az előállított személyeket átadták a további nyomozati cselekményeket foganatosító kollégáknak. Az előállítások és az átadások időpontja a jelentésekben rögzítve van, valamint az átadó és az átvevő személy is. Ezt követően az előállított személyek kísérésben, őrzésben, vagy nyomozati cselekményben a helyszínen intézkedő állomány tudomása szerint nem vett részt.

A helyszíni intézkedések – az osztályvezető emlékezete szerint – 20 óra 30 perc körül fejeződtek be azokkal szemben, akiknél valamilyen kábítószergyanús anyag került elő. Azon személyek esetében, akiknél a bűncselekmény elkövetésének a gyanúja nem merült fel, a helyszíni intézkedéseket lényegesen korábban befejezték, azok csak a szükséges ideig tartottak. A személyek igazoltatását, ruházat- és csomagátvizsgálását, illetve a szükséges nyomozati cselekményeket követően, azon személyek, akiket nem kívántak előállítani, szabadon mozoghattak. A helyszíni intézkedés során egy személy nyilatkozott úgy, hogy a házkutatás ténye elleni panaszról a rendelkezésre álló nyolc napon belül fog nyilatkozni. Az osztályvezető nem emlékezett olyanra, hogy az intézkedés során valaki azért panaszkodott, hogy az eljárás sértené az emberi jogait, vagy számára embertelen vagy megalázó volt bármelyik intézkedés. Az intézkedő rendőrök nem jelezték, hogy az ellenőrzés alá vont személyek bármelyike egészségügyi problémára hivatkozott, vagy orvosi segítséget kért. A személyek részéről felmerülő esetleges emberi szükségletek kielégítése a foganatosított nyomozati cselekmény és a biztonsági intézkedések betartása mellett történhetett meg, amellyel kapcsolatosan a helyszínen jelzett panaszról az osztályvezető szintén nem tudott.

b) A Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Bűnügyi Osztály Gazdaságvédelmi Alosztálya r. századosa szintén egy másik panaszos ügyében az alábbi tartalommal tett jelentést.

A r. százados a bűnügyi rendőrfőkapitány helyettes utasítására a 2015. július 18. és július 28. között a rendezvény biztosításával összefüggésben és a B.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán kábítószer birtoklás vétsége elkövetésének a megalapozott gyanúja miatt folyamatban lévő bűnügyben bejelentett rendőri intézkedésekkel szembeni panaszokat megvizsgálta és az alábbi megállapításokat tette.

A B.-i Rendőrkapitányság munkatársai és a rendezvény biztosításában részt vevő egyéb rendőri erők 2015. július 22-én, 17 óra 40 perckor az erdős részen található sátorcsoportot szolgálati kutya alkalmazásával ellenőrzés alá vonták, mivel adatok merültek fel arra, hogy a fenti területen kábítószergyanús anyagokkal követnek el bűncselekményeket azáltal, hogy ezen anyagokat fogyasztják, birtokolják, értékesítik.

Ezen ellenőrzés alkalmával halaszthatatlan nyomozási cselekményként házkutatást folytattak le öt személy (köztük a panaszos) sátrában, akik a kényszerintézkedés ténye ellen panaszt

jelentettek be. A ruházat- és csomagátvizsgálás ellen további egy személy is panaszt jelentett be. A rendőrség egy hetedik személyt is intézkedés alá vont, aki az intézkedés ellen nem jelentett be panaszt.

A r. százados hivatkozott a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének általános számú, a fesztivál nyílt rendőri biztosítására kiadott biztosítási tervére, amelyben 2015. július 18. és 31. közötti időszakra vonatkozóan a megye teljes közigazgatási területére az Rtv. 30. § szerinti fokozott ellenőrzést rendelt el.

A rendezvény biztosítását a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetői törzs felállításával irányította és azt a megyei rendőr-főkapitányság helyi szerveinek, valamint a társhatóságoknak a bevonásával hajtották végre. Bűnüldözési célként határozták meg a kábítószer-kereskedelem és a hozzá kapcsolódó kábítószer birtoklása bűncselekmények, a kábítószer fogyasztás megelőzését és felderítését, amely feladat megvalósítása a rendőrség bűnügyi szolgálati ágának intézkedéseit igényelte.

A rendőri intézkedéssel érintett személyek panaszbeadványukban előadták, hogy érzésük szerint a rendőrség eseti jelleggel választotta ki őket a rendőri intézkedés célszemélyeként és csak egy razzia jellegű ellenőrzést folytattak le a helyszínen. A nyomozás iratait a rendőr megvizsgálta, amely alapján megállapítható, hogy a rendőrség 2015. július 22-én nem egy razziát, hanem az érintettekkel szemben célzott intézkedést folytatott le, ugyanis az intézkedés alá vont személyekkel összefüggésben konkrét bűncselekmény elkövetésével kapcsolatos adatok, azaz bűncselekmény gyanúja merült fel. A ruházat-, csomag-, és sátorátvizsgálás azt a célt szolgálta, hogy a megalapozott gyanút a rendőrség tárgyi bizonyítási eszközök felkutatásával megállapítsa, vagy kizárja. A rendőri intézkedések és a Be. szerinti kényszerintézkedések és a nyomozati cselekmények eredménye alapján két személyt gyanúsítottként hallgattak ki, míg a többieket – mivel bűncselekmény elkövetésének a megalapozott gyanúját kizárták – tanúként hallgatták meg.

A 2015. július 22-én 17 óra 40 perckor az erdős részen található sátorcsoport ellenőrzése során a rendezvénybiztosításban közreműködő személyi állománynak bűncselekmény elkövetése gyanújának észlelése esetén törvényben rögzített kötelezettsége volt intézkedést kezdeményezni az Rtv. 13. §-a alapján, ezért a bűncselekmény helyszínén tartózkodókat az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján igazoltatták, majd halaszthatatlan nyomozási cselekményként az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja és az Rtv. 30. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatott személyek sátrát az intézkedéssel érintettek jelenlétében házkutatás keretében átvizsgálták. Az Rtv. 30. §-ának (3) bekezdése alapján az intézkedés alá vont személyek esetében ruházat- és csomagátvizsgálásra került sor. A bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsíthatóvá vált két személyt az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján fogták el, és a település általános iskolájában felállított kihelyezett vezetési pontra állították elő, majd gyanúsítottként hallgatták ki.

A r. százados megállapítása szerint a Megyei Rendőr-főkapitányság a közrendvédelmi, közbiztonsági és bűnüldözési feladatait eredményesen hajtotta végre, amivel szemben az intézkedés alá vontak panaszt terjesztettek elő. A panasz elbírálására jogosult illetékes szerv az előterjesztett panaszokat megalapozatlannak találta és azokat elutasította, egyúttal megállapította, hogy a lefolytatott rendőri intézkedések törvényesek és arányosak voltak.

A jelentésben ugyanakkor a r. százados megjegyezte, hogy a bűnügyben előterjesztett panaszok esetében megalapozottan feltehető, hogy egy irányított panaszszorozat valósult meg – a panaszok egy időben érkeztek és szó szerint ugyanazt tartalmazzák –, amelyet egy civil szervezet médiában való megjelenése, hírverés céljából felkarolt. A panaszosok jelentős részben – kivéve egy személyt – személyüket érintő konkrét jogsérelemről nem számoltak be, a panaszok csak általános megállapításokat és feltételezéseket tartalmaznak.

5) A B.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Vizsgálati Alosztály r. főörzszászlós nője jelentést készített a panaszossal szembeni rendőri intézkedés részleteiről.

A jelentésben a r. főörzszászlós előadta, hogy a kérdéses napon 8 és 20 óra között bűnügyi szolgálatot látott el a fesztivállal kapcsolatban. Szolgálateljesítése során, 17 óra körül bejelentés érkezett, miszerint a fesztivál területén a megyei felderítő osztály munkatársai kérnek segítséget eljárás alá vont, magyar állampolgárságú női személyek ruházatának átvizsgálására. A r. főörzszászlós 17 óra 30 perc körül érkezett a helyszínre. A helyszínen a Megyei Rendőr-főkapitányság Felderítő Osztályának r. alezredese fogadta és közölte, hogy bűnügyi realizálásuk keretében négy magyar nőt (közöttük volt a panaszos is) vontak ellenőrzés alá, amelynek során halaszthatatlan nyomozati cselekményként személyek szálláshelyéül szolgáló két sátrat már át is vizsgáltak.

Az intézkedés alá vont négy nő kábítószer birtoklás bűncselekményével megalapozottan gyanúsítható volt, ezért az előállításukat megelőzően a ruházatuk átvizsgálása is szükségessé vált. A ruházatátvizsgálás a helyszínen már átvizsgált sátrak egyikében történt. Az átvizsgálást a r. főörzszászlós egyedül hajtotta végre. Az intézkedést megelőzően közölte az eljárás alá vont személyekkel, hogy ruházatátvizsgálás történik a kijelölt sátorban, amit megértettek. A rendőr egyesével ment be a sátorba az átvizsgálendő személyekkel, amelynek zárható ajtaját felzipzárazta, azzal az oda való belátást megakadályozta. Az átvizsgálás során az intézkedés alá vontak egytől egyig a felszólítást és a figyelmeztetést követően közölték, hogy nincs náluk támadás, illetve önveszély okozására alkalmas tárgy. A személyek együttműködők voltak, az intézkedést nem sérelmezték.

Ezt követően az intézkedés alá vont személyek levették a rajtuk lévő ruhadarabokat és azokat egyesével adták át a rendőrnek, így azokat egyesével a személyek felügyelete mellett vizsgálta át. A személyek meztelenre vetköztek a zárt sátorban, majd ezt követően a hajukat vizsgálta át a rendőr. Más, a testüket érintő ellenőrzés, kontaktus nem történt.

Az átvizsgálások során bűncselekményre utaló tárgy, eszköz nem került elő.

Az átvizsgálást követően az ellenőrzés alá vontak felöltöztek és a további intézkedést velük kapcsolatosan a felderítő osztály beosztottjai hajtották végre. A r. főörzszászlós pedig 18 órakor távozott a helyszínről.

6) A B.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Vizsgálati Alosztály r. főörzsrőrmester vizsgálója jelentése az alábbiakat tartalmazza.

2015. július 22-én a fesztivál biztosításában vett részt a rendőr: az általános iskola épületében rendkívüli őri szolgálatot látott el. Annak során több személyt állítottak elő, akiknek az

őrzését a r. főtörzsőrmester más rendőrökkel együtt látta el. A rendőr a panaszos személyére már nem emlékszik.

Az előállított személyeket több alkalommal (minden órában) kikísérte az épület elé dohányzás céljából. Szintén több alkalommal, minden órában kikísérték őket a mosdóba, de a r. főtörzsőrmester egyik személy kísérésében sem vett részt. Élelmezést, illetve vizet biztosítottak az előállítottaknak, amit személyesen B.-i Rendőrkapitányság r. ezredes vezetője adott át.

A r. főtörzsőrmesternek egyik előállított sem jelzett panaszt arról, hogy bármilyen betegsége lenne, ami miatt gyakrabban kellene mosdót használnia, illetve egyéb betegséget sem jeleztek.

7) A B.-i Rendőrkapitányság r. ezredes vezetője a tájékoztató levelében előadta, hogy a panaszos migrénes fejfájást jelzett neki személyesen, amire vény nélkül kapható gyógyszert sikerült beszerezni, amit azonban a panaszos elutasított. A panaszos számára az étkezés biztosított volt, amit szintén nem fogadott el. A panaszos az előállítás időtartama alatt több alkalommal kérte a dohányzás lehetőségét, amit minden esetben biztosítottak a rendőrök neki.

A mosdóhasználat egyik előállított személy részére sem volt tilalmazott. Azonban az előfordulhatott a panaszos esetében is, hogy közvetlenül az orvosi vizsgálat előtt (vizeletminta levétele) türelmet kértek a rendőrök, hogy a minta leadásánál ne legyen fennakadás. Arra törekedtek, hogy a lehető legrövidebb időn belül a szükséges nyomozati cselekményeket el tudják végezni. A kapitányságvezető a feladatok koordinálása során az objektum folyosóján több alkalommal találkozott a panaszossal, és beszélt vele, válaszolt a kérdéseire. A panaszos egyszer sem említette meg, hogy hozzátartozóját vagy bárki mást szeretne értesíteni a vele kapcsolatos rendőri intézkedésről. A panaszos élettársát egyébként szintén előállították a rendőri intézkedés során.

A panaszos a kapitányságvezető irányába panaszt nem fogalmazott meg az általános iskolában vele kapcsolatban lefolytatott nyomozati cselekményekkel kapcsolatban.

8) a) A panaszossal szemben végrehajtott házkutatásról szóló jegyzőkönyv szerint a házkutatást 17 óra 40 perc és 20 óra 32 perc között hajtották végre.

A házkutatást a Btk. 178. §-ának (6) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő, kábítószer fogyasztásával, csekély mennyiségű kábítószer fogyasztás céljából megszerzésével, tartásával elkövetett kábítószer birtoklása vétségének megalapozott gyanúja miatt, folyamatban lévő eljárásban tartották – a Be. 149. §-ának (1) bekezdése, 150. §-ának (1) bekezdése és 151. §-ának (1) bekezdés alapján. A házkutatást a Be. 177. §-a alapján, halaszthatatlan nyomozati cselekményként fogatosították. A panaszos úgy nyilatkozott, panasszal nem él, azt a megfelelő helyen aláírta.

Az eljáró hatóság tagja a házkutatás kezdetén a panaszossal közölte a Be. 149. §-ának (4) bekezdése alapján a nyomozási cselekmény célját, majd ezt követően felszólította őt, hogy a keresett dolgot adja elő. Az eljáró figyelmeztette az érintettet, hogy az átadás megtagadása nem akadályozza annak, hogy a keresett dolgot házkutatással megszerezzék. Ezt követően a panaszos eleget tett a felszólításnak. A házkutatás eredményre vezetett, ezért lefoglaltak – egyebek mellett – egy Marlboro karton dobozban talált, 10 x 7 cm-es tasakban növényi

törmeléket, melynek súlya 1,8 gramm. A bűnügyi technikus megvizsgálta M.M.C. teszterrel és az pozitívan reagált a THC-ra. Találtak továbbá egy 9 x 5 cm-es méretű tasakban barnás színű növényi törmeléket, amelynek súlya 0,8 gramm. A bűnügyi technikus az M.M.C. teszterrel megvizsgálta és az is pozitív eredményt mutatott a THC-ra.

b) A panaszos panaszt tett a házkutatás ténye ellen. A B.-i Járási Ügyészség a panaszt érdemben elbírálta, és azt határozatával elutasította. Az ügyészség a nyomozati iratokat felülvizsgálta és megállapította, hogy a rendőrség mint nyomozó hatóság törvényesen járt el, amikor a panaszosnál házkutatást fogatosított. A kényszerintézkedéstől – a rendelkezésre álló adatok, így különösen az adatgyűjtés során beszerzett adatok szerint – a bűncselekmény nyomainak felderítése, bizonyítási eszközök megtalálása volt várható, továbbá a késedelem a bűnjel(ek) megsemmisülésével járhatott volna, annál is inkább, hiszen a panaszostól lefoglaltak egy 10 x 7 cm-es tasakban zöld növényi törmeléket, aminek bruttó súlya 1,8 gramm, illetve egy 9 x 5 cm-es méretű tasakban 0,8 gramm nettó súlyú növényi törmeléket. Mindkettő anyag M.M.C. teszterrel megvizsgálva THC-ra pozitív eredményt mutatott.

A kényszerintézkedés elrendelésének törvényi feltételei fennálltak, végrehajtása is a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történt.

9) a) A panaszos elfogásának végrehajtásáról szóló jelentés szerint a R.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Nyomozó Alosztályának r. zászlós nyomozója és a Sz.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Vizsgálati Alosztály r. hadnagy vizsgálótisztje bűnügyi szolgálatot láttak el a fesztiválon, amelynek során információ érkezett hozzájuk arról, hogy a kemping területén többen kábítószer fogyasztanak, birtokolnak, illetve terjesztenek. Emiatt a rendőrök igazoltatás és ellenőrzés alá vonták a panaszost, akinek sátrában található táskájából, két önzárós tasakból kábítószeranyag került elő, amit lefoglaltak. A panaszost elfogták, majd mintavétel céljából előállították, majd 20 óra 35 perckor panasz- és sérülésmentesen átadták a Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály MEKTA r. törzsszászlós járőrvezetőjének.

A jelentés szerint 2015. július 22-én 17 óra 40 perckor az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés 1. fordulata alapján a panaszost igazoltatták, a 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálták, és a 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján (szándékos bűncselekmény elkövetésén tettenérést követően) elfogták. A panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

A védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 4. §-ának (4) bekezdése alapján 17 óra 40 perckor megtörtént. Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az annak idejéről szóló igazolást kiadták. Az elfogás oka 2015. július 22-én 20 óra 35 perckor megszűnt, akkor a panaszos mintavételre történő előállítása megtörtént.

b) Az elfogás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszos igazoltatása, átvizsgálása és elfogása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

c) A „Nyilatkozat” elnevezésű dokumentum szerint a panaszos a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatót az Rtv. 92-93. §-ai alapján megkapta. A személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel és a kényszerítő eszköz alkalmazásával szemben panasszal nem élt. A panaszos az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról, annak várható

időtartamáról szóban kapott tájékoztatást. Az előállítás időtartamáról szóló igazolást átvette. Élelmezést nem kért, betegségben nem szenvedett. Sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett, orvosi ellátásban nem részesült. A panaszos a dokumentumot aláírta.

d) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás (ezt a B.-i Rendőrkapitányság rendőrei állították ki) szerint – amely egyéb mellett a Testület elérhetőségét is tartalmazza – az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján igazolták, hogy a panaszossal szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést fogantatosítottak. Kezdetre 2015. július 22. 17 óra 40 perc, vége 20 óra 35 perc. A panaszosnak a személyi szabadság korlátozásának időtartama alatt sérülése nem keletkezett, panasszal nem élt.

Az igazolás egy példányának átvételét a panaszos aláírásával tanúsította.

10) a) A panaszos előállításának végrehajtásáról szóló jelentés szerint a Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály MEKTA három r. törzsszázlósa megjelent a fesztivál területén, ahonnan a panaszost kábítószer birtoklásának gyanúja miatt előállították az általános iskolába, ahol sérülés- és panaszmentesen átadták 21 óra 30 perckor a B.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály r. őrnagy főelőadójának.

A jelentés szerint 2015. július 22-én 20 óra 35 perckor az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés 1. fordulata alapján a panaszost igazoltatták, a 29. § (6) bekezdése alapján átvizsgálták, és a 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján (bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy) előállították. A panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az annak idejéről szóló igazolást kiadták. Az előállítás oka megszűnt rovat kitöltés nélkül maradt.

b) Az előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszos igazoltatása, átvizsgálása és előállítása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

A dokumentumra kézírással rávezették, hogy az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése alapján az előállítás idejét további 4 órával meghosszabbítják.

c) A „Nyilatkozat” elnevezésű dokumentum szerint a panaszos a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92-93. §-ai alapján megkapta. A személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel és a kényszerítő eszköz alkalmazásával szemben panasszal nem élt. A panaszos az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról szóban kapott tájékoztatást. Az előállítás időtartamáról szóló igazolást átvette. Élelmezést nem kért, betegségben nem szenvedett. Sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett, orvosi ellátásban nem részesült. A panaszos a dokumentumot aláírta.

d) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás (ezt is a B.-i Rendőrkapitányság rendőrei állították ki) szerint – amely egyéb mellett a Testület elérhetőségét is tartalmazza – az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján igazolták, hogy a panaszossal szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést fogantatosítottak. Kezdetre 2015. július 22. 17 óra 40 perc,

vége 2016. július 23. 1 óra 55 perc. Az igazolás egy példányának átvételét a panaszos aláírásával tanúsította.

11) a) A rendőrség továbbította a Testület részére a DNS-minta adására kötelezett terhelt személyazonosító adatait tartalmazó dokumentumot, amit a panaszos aláírt.

b) 2015. július 22-én 22 óra 40 perckor a panaszostól vizeletmintát vettek az általános iskolában, amiről jegyzőkönyv készült, azt a rendőrség szintén továbbította a Testület részére.

c) A panaszost gyanúsítottként hallgatták ki a Btk. 178. §-ának (6) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő kábítószer fogyasztásával csekély mennyiségű kábítószer fogyasztás céljából megszerzésével, tartásával elkövetett kábítószer birtoklásának vétsége megalapozott gyanúja miatt. A panaszos kihallgatása 2015. július 22-én 22 óra 49 perctől 23 óra 50 percig tartott, azt a B.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Vizsgálati Alosztály r. főörzörmester vizsgálója fogatosította.

A jelentés szerint a panaszos a gyanúsítást megértette, az ellen nem kívánt panaszt tenni. A panaszos érdemi vallomást tett. A gyanúsításban szereplő cselekmény elkövetését elismerte. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy a bőröndjében talált és lefoglalt anyagokat a párjával (aki szintén panaszt terjesztett a Testület elé, és akit szintén előállítottak) közösen vették a fesztiválon. A panaszos kábítószer fogyasztónak nem vallja magát, alkalmanként fogyaszt füvet (migrénes fejfájás ellen). A tőle lefoglalt anyag cannabis vagy olyan tartalmú, pontosan nem tudja megmondani, ő fűként vásárolta egy általa nem ismert személytől, 10.000-12.000 forint értékben. Arról a panaszosnak nincs tudomása, ezért hány gramm anyagot kaptak párjával együtt. A panaszos a vásárolt anyagból egy cigit fogyasztott. Más személynek nem adtak belőle, és nem is tud mást megnevezni, aki a környezetben drogot fogyasztott.

A nyomozó hatóság vonatkozó kérdésre a panaszos úgy válaszolt, hogy élni kíván az „elterelés” lehetőségével.

III.

A panaszos sérelmezte azt, hogy a fesztivál helyszínén felállított sátrában a rendőrség háztutatást tartott.

A Testület a panasz ezen része tekintetében utal a hatáskörét megállapító, az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésére. Eszerint: az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést fogatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el. Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, azok közül is csak azok, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján ugyanakkor kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás), esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület hatásköre vizsgálatánál, az Rtv. fentebb idézett rendelkezései mellett figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz., 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a Be. 196. §-a szerint panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettese a Bc. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92-93/B. §-ai tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának a módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.

A házkutatás nyomozó hatóság által, és jelen esetben halaszthatatlan nyomozati cselekményként végrehajtott kényszerintézkedése volt. Ennek tekintetében a Be. 195. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a panaszosnak lehetősége volt panaszt előterjeszteni a házkutatással szemben, amivel élt is.

Tekintettel a fentiekben kifejtettekre a Testület hatáskörének hiányára figyelemmel nem vizsgálhatta felül a panaszossal szemben a sátrában foganatosított házkutatás indokoltságát és jogszerűségét.

IV.

A panaszos sérelmezte beadványában az igazoltatást, a vele szemben végrehajtott átvizsgálást és annak módját (meztelenre vetkőztetéssel, hajban turkálással), illetve előállítását. Kifogásolta továbbá, hogy a rendőrség őt indokolatlanul hosszú ideig korlátozta a személyi szabadságában.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikke szerint személyes szabadsághoz való jogát, VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez való jogát, és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, illetve az Alaptörvény III. cikke szerinti megalázó elbánás alkotmányos tilalmát is az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként a rendőrség intézkedési kötelezettségét, illetve a panaszos igazoltatásának jogszerűségét és indokoltságát vizsgálta.

a) Az Rtv. 1. §-ának (2) 1., 3. és 5. pontjai értelmében a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyron visszaszerzését; ellátja a közbiztonságra veszélyes egyes eszközök és anyagok előállításával, forgalmazásával és felhasználásával kapcsolatos hatósági feladatokat; illetőleg ellátja a közterület rendjének fenntartásával kapcsolatos rendészeti feladatokat.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. Ezzel kötelezettséggel szoros összefüggésben az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-ának (1) bekezdése értelmében továbbá a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. Ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdése szerint, ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és – szükség esetén – a helyszín biztosítása iránt.

b) Tekintettel arra, hogy a rendőrség tájékoztatása szerint fokozott ellenőrzés volt érvényben a kérdéses időpontban és helyszínen, a Testület utal az Rtv. 30. §-ában szabályozott fokozott ellenőrzésre is.

Az Rtv. 30. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítására, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja. A törvényhely (2) bekezdése szerint a rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat. Az Rtv. 30. §-ának (3) bekezdése kimondja továbbá, hogy a rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

Fokozott ellenőrzésre vonatkozó szabályokat rögzít a Szolgálati Szabályzat 26. §-a: fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják. Fokozott ellenőrzés végrehajtását a) az ország egész területén vagy több megye illetékességi területén az országos rendőrfőkapitány, a bűnügyi főigazgató, a rendészeti főigazgató, b) illetékességi területén a rendőrfőkapitány, a bűnügyi vagy a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes, a rendőrkapitány vagy az ügyeletvezető, a határrendészeti kirendeltség vezetője, továbbá c) a hatáskörük szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Készenléti Rendőrség parancsnoka vagy a Terrorelhárítási Központ főigazgatója rendelheti el. Az államhatár őrzése (a továbbiakban: határőrizet), a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása érdekében fokozott ellenőrzést rendelhet el az országos rendőrfőkapitány, a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes, a rendészeti igazgató, a rendőrkapitány, a határrendészeti kirendeltség vezetője és a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója. A tervezett fokozott ellenőrzést a jogosult vezető előzetesen szükség szerint, az elrendeltet pedig a végrehajtását követően szolgálati elöljárójának jelenti.

c) Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

d) A Testület már többször kifejtette, hogy a fokozott ellenőrzésre vonatkozó szabályozás akkor lehet alapjogi szempontból elfogadható, ha azt szűken értelmezzük, olyan módon, hogy az Rtv. 30. §-ában konkrét bűnelkövetőről és a közbiztonságot veszélyeztető, kellő konkrétsággal meghatározható cselekményről és eseményről, illetve annak közvetlen veszélyéről kell szónak lennie, továbbá a rendőri szerv vezetője csak a konkrétan meghatározható bűnelkövető elfogásához, illetve a konkrétan meghatározható közbiztonsági veszély megakadályozásához szükséges időre és helyszínre rendeli el a fokozott ellenőrzést.

Csak ilyen feltételekkel indokolható az intézmény által biztosított széleskörű háttér-felhatalmazás, nevezetesen az, hogy a fokozott ellenőrzés hatálya alatt a ténylegesen intézkedő rendőröknek már nem kell egyedileg mérlegelniük az intézkedés körülményeit: bárkit igazoltathatnak (illetve igazoltatniuk kell), aki az adott helyen tartózkodik, függetlenül attól, hogy személyes magatartásával okot ad-e erre.

Ez az értelmezés és megközelítés egyeztethető össze a panaszos által a beadványában is hivatkozott, az EJEB által a Gillan és Quinton v. Egyesült Királyság ügyben hozott ítéletével (ügyszám: 4158/05), amely ellentétesnek találta az Egyezményvel azt a brit jogszabályt (és az annak alapján foganatosított konkrét intézkedést), amelynek értelmében a terrorizmus elleni harc keretében a brit rendőrök gyakorlatilag bárkit megállíthatnak és ellenőrizhetnek. A kérdéses döntés 83-87. pontja szerint „további aggályra ad okot az adott rendőrre ruházott diszkréció széles volta. [...] A döntés [...] kizárólag az érintett rendőr »megérzésén«, »szakmai intuícióján« alapul [...]. Nem kell bármiféle ésszerű gyanú létét igazolnia, sőt az sem szükséges, hogy valamiféle szubjektív gyanút érezzen a megállított és átvizsgált személlyel kapcsolatban. [...] Az EJEB megjegyzi, hogy az előjáró felhatalmazhat bármely egyenruhás rendőrt, hogy az általa megjelölt területen belül megállítson és átvizsgáljon bármely járókelőt, »amennyiben ez valamely terrorcselekmény megelőzése érdekében célszerűnek látszik«. [...] A felhatalmazáshoz nincs szükség arra, hogy az intézkedés »szükséges« legyen, tehát nem nyílik lehetőség az arányosság vizsgálatára sem. [...] Az EJEB összességében úgy véli, hogy a [kérdéses jogszabályban adott] felhatalmazás nincs megfelelő részletességgel meghatározva, és nincsenek meg a kellő garanciák az önkényes alkalmazás ellen sem.”

A fokozott ellenőrzéssel szemben az Rtv. 29. §-a általánosabban megfogalmazást ad: nincs a rendőri szerv vezetőjének döntéséhez kötve és lényegesen több és kevésbé konkrét indok (pl. általános „bűnmegelőzési cél”) alapján teszi lehetővé az igazoltatást. Ennek ellensúlyaként viszont az e törvényhely alapján végrehajtott igazoltatás jogszerűségéhez az szükséges, hogy az intézkedő rendőr az intézkedés alá vont személy magatartásával, az eset konkrét körülményeivel meg tudja indokolni, miért tartotta szükségesnek az adott helyen és időpontban az adott személy személyazonosságának megállapítását.

Jelen esetben a rendőrség tájékoztatása alapján a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője fokozott ellenőrzést rendelt el a megye területére, amely a kérdéses napon is érvényben volt. 2015. július 18-tól a szükséges ideig, de legfeljebb július 31-ig, figyelemmel arra, hogy a fesztivált megelőző napokban már megérkezik a fesztiválközönség egy része, illetve, hogy a korábbi évek tapasztalatai szerint a kábítószergyanús termékek előállítása, fogyasztása és terjesztése az eseménnyel összefüggésben nagyszámban fordult elő. Többek között ezen bűncselekmények megelőzése, felderítése, az elkövetők felelősségre vonása érdekében történt a fokozott ellenőrzés elrendelése.

A rendőri jelentések továbbá azt tartalmazzák az intézkedés indokaként, hogy adat merült fel, hogy a kemping területén tartózkodó később intézkedés alá vont személyek vélhetően kábítószer jellegű anyagot tartanak magunknál.

Az intézkedés jogalapjaként a kapitányságvezető tehát egyértelműen az Rtv. 30. §-át jelölte meg, míg más rendőrségi jelentésekben a bűncselekményi gyanú alapján az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdését jelölték meg.

A Testület álláspontja szerint a rendőrség által a panasz tárgyává tett konkrét intézkedés alapjaként megjelölt fokozott ellenőrzés ezen – a fentiekben kifejtett – jogszabályi kritériumoknak megfelelő (konkrét bűncselekmény elkövetői körének egy konkrét helyen történő felkutatása – fesztivál területén található kábítószeres bűncselekmény elkövetőinek felderítése), ezért a Testület a panaszolt intézkedést a fokozott ellenőrzés keretében foganatosított igazoltatásként vizsgálta. A fokozott ellenőrzést elrendelő határozat tehát feljogosította az intézkedő rendőröket, hogy a közrend védelme érdekében, a bűnmegelőzésre és bűnüldözési érdekre tekintettel derítsék fel a tudomásukra hozott, általuk észlelt jogellenes cselekményeket. Ennek keretén belül, a fokozatosság és arányosság elvére tekintettel igazoltathatják az intézkedők a személyeket, átvizsgálhatják ruházatukat, csomagjaikat, gépjárműveiket.

A fentiekre tekintettel a Testület megállapítása szerint a panaszossal szemben végrehajtott igazoltatást a rendőrség – az illetékességi területén a megyei rendőrfőkapitány által kiadott – fokozott ellenőrzés felhatalmazása alapján hajtotta végre és nem, mint külön intézkedéseket.

Erre figyelemmel a Testület megállapította, hogy a panaszolt rendőri intézkedés helyszínén és időpontjában érvényben levő fokozott ellenőrzés kellő jogszabályi felhatalmazást biztosított a rendőrségnek a panaszos igazoltatásához. Erre tekintettel a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát jogszerűen korlátozta a rendőrség.

2) A panaszos sérelmezte a ruházatátvizsgálást és annak módját is: nevezetesen, hogy az alsóneműjét is le kellett vennie, azaz meztelenre vetkőztették és a hajában is turkált az átvizsgálást végző rendőr nő.

A ruházatátvizsgálásnál a rendőrök szintén a fentebb már hivatkozott Rtv. 30. §-át jelölték meg jogalapként. Az átvizsgálást foganatosító r. főőrzsászlós vizsgáló jelentésében úgy nyilatkozott, hogy négy nő – köztük a panaszos – ruházatát egyedül, a helyszínen már átvizsgálta sátrak egyikében vizsgálta át. Megelőzően közölte az eljárás alá vont személyekkel, hogy ruházatátvizsgálás történik, amit megértettek. A rendőr egyesével ment be a sátorba az átvizsgálendő személyekkel, amelynek zárható ajtaját felzipzárazta, azzal az oda való belátást megakadályozta. Az átvizsgálás során a nők a felszólítást és a figyelmeztetést követően közölték, hogy nincs náluk támadás, illetve önvészély okozására alkalmas tárgy. Együttműködők voltak, az intézkedést nem sérelmezték. Az átvizsgáló személyek levették a rajtuk lévő ruhadarabokat és azokat egyesével adták át a rendőrnek, aki azokat egyesével, a személyek felügyelete mellett vizsgálta át. A személyek meztelenre vetkőztek a zárt sátorban, majd ezt követően a hajukat vizsgálta át a rendőr. Más, a testüket érintő ellenőrzés, kontaktus nem történt.

Testület álláspontja szerint egy Rtv. 30. §-a szerinti ruházatátvizsgálásra – akárcsak az igazoltatásra – megfelelő jogszabályi felhatalmazást adott volna a fentebb részletezett fokozott ellenőrzés elrendelése. Ugyanakkor a foganatosított átvizsgálás annak módja miatt már nem felelt meg a Testület álláspontja szerint a jogszabályi előírásoknak.

A Testület álláspontja szerint a Rtv. 30. §-a szerinti ruházatátvizsgálásra – akárcsak az igazoltatásra – megfelelő jogszabályi felhatalmazást adott a fentebb részletezett fokozott

ellenőrzés elrendelése. A foganatosított átvizsgálás módja tekintetében a Testület utal arra, hogy meg kell különböztetni az Rtv. 30. §-a és az Rtv. 26. §-ának (4) bekezdése szerinti ruházatátvizsgálást a Be. 150. §-a szerinti motozástól. Míg a ruházatátvizsgálás foganatosításához elegendő az ún. egyszerű gyanú vagy a fokozott ellenőrzés elrendelése, addig a motozáshoz valamennyi esetben a nyomozás elrendeléséhez szükséges alapos gyanú fennállta szükséges. További különbség, hogy ruházatátvizsgálás csak az intézkedés alá vont ruházatának és a közvetlen felügyelete vagy rendelkezésére álló csomagjai, tárgyai átvizsgálására terjed ki, míg a motozás a test átvizsgálását is jelenti.

Az Rtv. 30. §-ának (2) bekezdése eszerint a rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében – egyebek mellett – csomagot átvizsgálhat. Az Rtv. 97. §-ának (1) bekezdés b) pontja szerint az Rtv. alkalmazásában ruházat: az intézkedéssel érintett személy testén viselt, illetőleg az intézkedés helyszínén nála lévő, vagy a közvetlen felügyelete alatt, illetve rendelkezésére álló ruházat, csomag és tárgy.

A motozás szabályait a Be. 150. §-a tartalmazza. A motozás bizonyítási eszköz vagy elkobozható, illetőleg vagyoneklobzás alá eső dolog megtalálása céljából a terhelt és az olyan személy ruházatának és testének átvizsgálása, akiről megalapozottan feltehető, hogy bizonyítási eszközt vagy elkobozható, illetőleg olyan dolgot tart magánál, amely vagyoneklobzás alá eshet. A motozás során a motozás alá vont személy rendelkezése alatt álló csomag és más tárgy is átvizsgálható. Motozást az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság rendel el. Ha a motozást az ügyész rendeli el, végrehajtásához a nyomozó hatóságot veszi igénybe. Ha a motozás célja meghatározott dolog megtalálása, az érintettet előbb fel kell szólítani, hogy a keresett dolgot adja át, ha a felszólításra a keresett dolgot előadja, a motozástól el kell tekinteni. Az érintett testének átvizsgálását csak a megmotozottal azonos nemű végezheti, és a motozásnál csak ilyen személy lehet jelen. E rendelkezés nem vonatkozik a motozásnál közreműködő orvosra. A motozásnál jelen lehet a motozás helyszínén tartózkodó, az érintett által megnevezett személy, kivéve az olyan személyt, akinek a jelenléte a nyomozás érdekeit veszélyezteti.

a) A ruházatátvizsgálást végrehajtó rendőr jelentésében leírta, hogy a panaszos (és a másik három érintett nő) haját is átvizsgálta, erre pedig az Rtv. nem ad felhatalmazást. Mivel a haj a test része, az nem tekinthető sem a panaszos ruházatának vagy a közvetlen felügyelete vagy rendelkezésére álló csomagjának, tárgyának, így annak átvizsgálására a rendőrségnek nem volt az Rtv. 30. §-a alapján felhatalmazása. Ezzel szemben a Be. szerinti motozás már magában foglalja az érintett személy testének átvizsgálását is. A Be. szerinti motozáshoz - akár a Be. 177. §-a szerinti halaszthatatlan nyomozati cselekményként is – alapos gyanú lett volna szükséges, azonban a rendőrségi dokumentumok ilyenről nem számoltak be.

b) A ruházatátvizsgálásnak az a módja, hogy a panaszost meztelenre vetkőztették, szintén nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak.

A ruházatátvizsgálás kivitelezésének módjáról az Rtv. csak szűkszavúan rendelkezik, az Rtv. 31. §-a szerint a ruházat átvizsgálását – halaszthatatlan eset kivételével – az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szemérem sértő módon.

Megemlítendő továbbá, hogy a rendőri intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló 18/2008. (OT 10.) ORFK utasítás 6.4. alatt a ruházat átvizsgálásról azt írja,

hogy végrehajtható az átvizsgált személy bevonásával, vagy anélkül. Az átvizsgálást végző rendőrnek stabil, biztonságos testtartása legyen. A ruházatot ne ütögessék, hanem simítással, esetleges gyűrögetéssel vizsgálják át, fokozott figyelemmel a rejtett eszközökre. Először az ellenőrzött személy által közvetlenül elérhető testzónákat vizsgálja át a rendőr, és ahol feltehetően fegyver vagy veszélyes tárgy rejthető el. Az átvizsgálást biztosító rendőr közvetlen közelben helyezkedjen el, lehetőleg tanúk jelenlétében történjen. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a ruházatátvizsgálás csak a jogszabályban előírt feltételek fennállása esetén és módon fogatosítható, az intézkedés alá vont személy emberi és állampolgári jogait csak a szükséges mértékben korlátozhatja, és tilos indokolatlan fájdalmat okozni, kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmódot alkalmazni. Az utasítás képes ábráin valamennyi esetben az intézkedés alá vont személy ruházatának átvizsgálása akként zajlik, hogy a ruha az intézkedés alá vonton van, majd azt végigtapogatja a rendőr.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. Ugyanakkor ez a korlátozás nem lépheti át azt a mértéket, amely már az érintett emberi méltóságának indokolatlan sérelmét vonná magával.

A Testület már a 155/2009. (VI. 3.) sz. állásfoglalásban, illetve később a 389/2010. (VIII. 4.) számú, illetve a 493/2010. (XII. 1.) számú állásfoglalásában foglalkozott a ruházatátvizsgálás határaival, ahogyan arra a panaszos is hivatkozott a beadványában. Döntéseiben a Testület kifejtette, hogy az intézkedés alá vontak olyan módon történő átvizsgálását, amely meztelenre – vagy majdnem meztelenre – való levetkőztetéssel jár együtt, túllépi a ruházatátvizsgálás kereteit, az motozásnak minősül. [Ezen előbbi állásfoglalás „Indokolásának V. részében a Testület – utalva egyébként az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának OBH 2624/2009. számú, 2009. április 30-án kelt jelentésére – rámutatott, hogy ugyan a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 15/1995. (XII. 13.) BM rendelet 16. §-ának (1) bekezdése lehetőséget (de nem kötelezettséget) biztosít a fogvatartottak indokolt esetben való motozására, e jogszabály értelmében az előállított személy azonban nem minősül fogvatartottnak, nem terjed ki rá a jogszabály személyi hatálya. Így a Testület megállapítása szerint az előállítottakat még e jogszabály alapján sem lehet motozásnak alávetni, az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése alapján pedig fogalmilag sem. Márpedig – elfogadva azt, hogy a konkrét esetben az átvizsgálást meztelenre, vagy majdnem meztelenre vetkőztetéssel fogatosították – a panaszossal szemben fogatosított intézkedés egyértelműen motozásnak tekinthető. Ahogy a Testület ezt a hivatkozott 155/2009. (VI. 3.) sz. állásfoglalás – az ezen állásfoglalás alapját képező panasznak egyébként az országos rendőrfőkapitány 12212/10/2009. RP. sz. határozatával helyt adott – Indokolása V. rész 2) pontjában is kifejtette: » (...) a Testület értelmezésében nyilvánvalóan nem tekinthető a ruházat átvizsgálásának a meztelen test szemrevételezése, így a Testület attól függetlenül motozásnak tartja az intézkedést, hogy a panaszos testét az eljáró rendőrök nem érintették meg (ezért nem volt kötelező orvos bevonása). A Fogdaszabályzat nem ismer a ruházatátvizsgálás és a motozás közötti átmenetet jelentő jogintézményt, és mivel a meztelen test szemrevételezéssel való ellenőrzése a ruházat átvizsgálásánál mindenféleképpen többet jelent, így csak motozásnak minősülhet – erre ugyanis motozás során lehetőség van, még ha a megmotozott személy testüregeit nem is vizsgálják át, az ugyanis motozás során nem kötelező, az a motozásnak nem fogalmi eleme. « Ezen álláspontját – melynek lényege, hogy a ruházat átvizsgálása és a motozás között a hatályos jogszabályok szerint más átmeneti intézkedési forma nincs, és mivel az intézkedés alá vont levetkőztetése, ilyen módon való szemrevételezése ruházat átvizsgálás „címén” nem lehetséges, ezért ez fogalmilag csak motozásnak minősíthető – a Testület jelen ügyben is

fenntartja. Az Rtv. 31. § (2) bekezdése egyébként is úgy rendelkezik, hogy az átvizsgálás nem történhet szeméremsértő módon. Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése azt is előírja, hogy a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot óvja az ember jogait. Az alapvető jogoknak csak jogszabályoknak megfelelő, szükséges mértékű, arányos, fokozatos korlátozását az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése, 13. §-ának (1)–(2) bekezdései, 15. §-a, 16. § (4) bekezdése és a Szolgálati Szabályzat arányosságra vonatkozó rendelkezései is előírják. Ezekbe az előírásokban a vetkőztetéssel végrehajtott – ráadásul tömeges – ruházat átvizsgálás akkor is beleütközik, ha egyébként az végül eredményre vezetett (a panaszos esetében ezt sem említi a jelentés).”]

A fenti szabálytalanságok alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrségi dokumentumok szerinti „ruházatátvizsgálás” valójában motozásnak minősült, és mint ilyen, a panaszos esetében jogalap nélkül történt, és súlyosan sértette a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogát, valamint beleütközött a megalázó elbánás alkotmányos tilalmába is.

Megjegyzni ugyanakkor a Testület, hogy *alapos gyanú esetén* a rendőrök foganatosíthatnak volna a panaszos által hivatkozott és a rendőrök által elismert motozásnak minősülő átvizsgálást is, mintegy halaszthatatlan nyomozati cselekményként.

3) A panaszos sérelmezte, hogy őt a rendőrség személyi szabadságában indokolatlanul korlátozta: az előállítás időtartama alatt hosszú ideig nem történt érdemi, a személyét érintő intézkedés. Az előállítás során továbbá hosszú ideig tartott a beszállítás a rendőrség hibájából.

A panaszos elfogása, illetve előállítása a B.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya által készített jelentés szerint tettenérés címén [Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pont] 17 óra 40 perctől 20 óra 35 percig tartott, a szabadságkorlátozás helye a G. út, és az általános iskolába állították elő mintavétel végett. A Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály MEKTA jelentése szerint 20 óra 35 perctől 21 óra 30 percig a panaszost előállították a fesztivál területéről, mivel megalapozottan gyanúsíthatóvá vált bűncselekmény elkövetésével [Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont].

a) Az első jelentés szerint a panaszost az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján állították elő. A hivatkozott törvényhely szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek. A fenti rendelkezés a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget: tettenérés esetén kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont elfogását, illetve előállítását.

A rendőrség szerint a panaszos a Btk. 178. §-ának (6) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő kábítószer birtoklása bűncselekményt követte el. [Aki kábítószer fogyaszt, illetve csekély mennyiségű kábítószer fogyasztás céljából megszerez vagy tart, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.] A panaszosnál kábítószeranyagot találtak két tasakban.

A hivatkozott elfogási, előállítási okkal kapcsolatban a Testület az alábbiakat rögzíti. Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, a Testületnek tehát szükséges elvégezni a fogalom elemzését ahhoz, hogy

megítélhesse, jelen ügyben alappal hivatkozott-e a rendőrség a tettenérésre, mint kötelező előállítási okra.

A Btk. kommentárja szerint a bírói gyakorlat – a tetten ért tolvaj által az eltulajdonított dolog megtartása érdekében alkalmazott erőszak rabláskénti minősülése kapcsán – a tettenérés fogalmát tágan értelmezi, nem csak a cselekmény véghezvitele közbeni leleplezést érti rajta, hanem megállapíthatónak tartja akkor is, ha a bűncselekmény felfedezése a lopás befejezését jelentő elvétel után, de még az elvitel közben történik. Tettenérésnek minősül a lakásbetörés elkövetőjének a folyamatos üldözés utáni, akár a helyszíntől távoli elfogása is, ha a folyamatos üldözés megállapításának feltétele a helyszínről távozó tolvaj *folyamatos* szemmel tartása és *megszakítás nélküli* üldözése. Amennyiben a folyamatos üldözés megszakad, nem beszélhetünk tetten ért tolvajról (lásd: Dr. Belovics Ervin – Dr. Molnár Gábor – Dr. Sinku Pál: Büntetőjog. Különös rész. Harmadik, átdolgozott kiadás. HVG-Orac, Budapest, 2003, 587-588. o.).

A Be. szerint [127. § (3) bekezdés] a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni. A Be. kommentárja szerint tettenérésnek minősül, ha az elkövető a cselekményt szemtanú jelenlétében hajtja végre, és őt a szemtanú elfogja, úgyszintén az is, ha az elkövetőt akár a szemtanú, akár a szemtanú felhívása, vagy más körülmény (pl. riasztó észlelése) alapján a szemtanútól különböző személy üldözés során elfogja [Jakucs Tamás (szerk.): Kommentár a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez, 262. oldal].

Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból kiderül tehát, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanúk, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve.

A tettenérés további, hasonló jelentőséggel bíró tartalmi elemét magyarázza a 13/2013. számú büntető elvi határozat (EBH 2013. B.13.). A Kúria magyarázata szerint a „Be. 127. § (3) bekezdése a bűnüldözésre jogosult hatóságnak nyújtott civil jogsegély, aminek lényege, hogy az elkövetőt elfogó, visszatartó személy a hatósághoz képest helyzeti előnyben van, viszont törvényileg engedélyezett magatartása fejében sem lesz cselekménye hatósági, hanem megmarad magáncselekménynek. [...] Kétségtelen, hogy az elfogás, visszatartás fizikai ráhatást jelent, éppen ezért különösen vizsgálendő, hogy az irányadó tényállás szerinti történések azokon a kereteken belül maradnak-e, amelyeket a jogalkotó a Be. 127. § (3) bekezdése esetében meghatároz. A tettenérés feltételezi a bűncselekmény észlelését; és ahhoz képest a cselekményt éppen elkövetőnek, az éppen eltávozó elkövetőnek, és az eltávozó elkövető üldözésből való elfogását, ekként visszatartását. Tettenérés alatt értendő, ha a cselekmény az adott személy – a tettenérő – szeme láttára, észlelése mellett történik; olyan fizikai közelségben, amikor reális lehetősége van az elkövetéshez férni, az elkövetőt elérni, az elkövető után eredni. Mindez a forró nyom, az időveszteség nélküli üldözés lehetősége; és éppen ezen alapul a társadalmi elismertsége.”

A Kúria idézett magyarázata alapján megállapítható, hogy a tettenérésnek a folyamatosság, a megszakítás nélküliség mellett szükségszerű eleme az is, hogy annak keretében sor kerüljön

az elkövető fizikai ráhatással történő üldözésére, elfogására, visszatartására. Amennyiben az elkövető fentiek szerint leírt nyomon követhetősége megszakad, vagy ha vele szemben nem kerül sor – jellemzően fizikai ráhatással – üldözésre, visszatartásra, úgy tettenérésről nem beszélhetünk.

Mint ahogy az előállítás az egyik legsúlyosabb jogkorlátozással járó intézkedés, amelyre az Rtv. lehetőséget biztosít a rendőr számára, a Testület álláspontja szerint az ezen intézkedésekre irányadó rendelkezéseket – az Rtv. 2. §-ában foglalt, az emberi méltóság és általánosságban az emberi jogok védelmével kapcsolatos rendőrségi kötelezettség minél teljesebb érvényesülése érdekében – megszorítóan kell értelmezni, és különös gondossággal kell értékelni, megvalósulnak-e azok a körülmények, amelyeket az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdése szerinti – azaz kötelező – szabadságelvonás feltételeként a törvény megfogalmaz.

A panaszos a kábítószergyanús anyagokat birtokolta (állapot bűncselekmény), amikor a rendőrök intézkedni kezdtek vele szemben. **Tekintettel arra, hogy az Rtv. tettenérés esetében nem ad mérlegelési jogkört a rendőrségnek, a Testület a panaszos elfogását, illetve az azt követő előállítását jogszerűnek minősítette, amelynek kapcsán nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.**

A Testület mellőzte a másik megjelölt jogalap, azaz az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja megvalósulásának vizsgálatát. A tettenérés ugyanis szükségszerűen magában foglalja a bűncselekmény elkövetésének gyanúját is, hiszen bűncselekmény gyanújának hiányában a tettenérés fogalmilag kizárt.

b) A panaszos előállításának időtartama kapcsán az alábbi megállapításokat tette a Testület.

A rendőrségi iratok szerint a panaszos előállítása először tettenérés címén [Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pont] 17 óra 40 perctől 20 óra 35 percig tartott, majd 20 óra 35 perctől 21 óra 30 percig ismét előállították a fesztivál területéről, mivel megalapozottan gyanúsíthatóvá vált bűncselekmény elkövetésével [Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont].

Az előállítás időtartamáról két igazolást állítottak ki: ez egyik szerint az 17 óra 40 percig tartott, a másik szerint 17 óra 40 perctől másnap 1 óra 55 percig tartott. Ez összesen nyolc órát meghaladó fogvatartást jelentett. Az előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki véleményre kézírással rávezették, hogy annak idejét 4 órával meghosszabbítják.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdésében meghatározott arányossági követelmény is (a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával).

A Testület az időtartam értékelésekor az alábbi szempontokra volt figyelemmel. Az előállítás, mint szabadságkorlátozó intézkedés mindig célhoz kötött, ebből adódóan csak addig tarthat, amíg a célja megvalósul. A rendőrségi dokumentum szerint ezen, nyolc órát meghaladó időtartam alatt az alábbiak történtek: házkutatás és lefoglalás (17 óra 40 perctől 20 óra 35 percig), beszállítás az általános iskolához (20 óra 35 perctől 21 óra 30 percig), vizelet mintavétel (22 óra 40 perctől), gyanúsított kihallgatás (22 óra 49 perctől 23 óra 50 percig). A kihallgatást követően a bűnügyi nyilvántartásba vétel céljából ujj- és tenyérynymat levétel, DNS mintavétel, arcképmás készítése történt (utóbbiak időpontját a rendőrség nem közölte, de legfeljebb 5-5 perc alatt elvégezhetők a gyakorlat szerint).

Az előállítás időtartama alatt az ügyben végzett cselekmények fenti ismertetéséből kitűnik, hogy az eljárás során több olyan időtartam is volt, amikor semmilyen eljárási cselekmény nem zajlott. A panaszossal szemben 21 óra 30 perc és 22 óra 40 perc között semmilyen eljárási cselekmény nem zajlott. A panaszos általános iskolába való beszállítása kapcsán továbbá ellentétes információkat szolgáltatott a rendőrség, az elfogás végrehajtásáról, illetve az előállítás végrehajtásáról szóló jelentések szerint az 20 óra 35 perctől 21 óra 30 percig tartott. Ezzel szemben a beszállító szolgálati gépkocsi menetlevele szerint a 9 km-es távolságot 20 óra 45 perc és 21 óra 15 perc között tették meg a rendőrök. A panaszos mellett egy tanú is azt állította, hogy a fesztivál helyszínén felejtették a rendőrök az elkészített jegyzőkönyveket és a lefoglalt bizonyítási eszközöket. A rendőrség a panasz ezen részére nem reagált érdemben, tehát a rendőrség részéről felmerülő mulasztás miatt az ezen időtartamát is hosszúnak ítélte meg a Testület. A gyanúsított kihallgatást követő két óra továbbá aránytalanul hosszú a bűnügyi nyilvántartásba vételhez szükséges cselekmények (ujj- és tenyérynymat vétel, DNS mintavétel, fényképkészítés) elvégzéséhez.

A fentiekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos szabadságának előállítással való korlátozása szükségtelenül és aránytalanul hosszú ideig tartott, hiszen a több mint nyolc órán át tartó intézkedés során vele szemben összeadva több mint két órán keresztül semmilyen eljárási cselekményt nem végeztek.

A Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének tájékoztató levelében foglaltakkal kapcsolatban a Testület az alábbi megjegyzést teszi. A kapitányságvezető szerint az előállítás hosszának nem a panaszos kényelmi viszonyait kell figyelembe vennie, hanem az elvégzendő feladatokat. A Testület ezzel szemben felhívja a figyelmet, hogy a „szükséges idő” és az Rtv. 15. §-a szerinti arányossági követelmény alapján ennek az előállítás időtartamának a lehető legrövidebbnek kell lennie az elvégzendő feladatok foganatosítására szükséges reális időtartam fényében, és megengedhetetlen, hogy órákig ne történjen az intézkedés elszenvetőjének személyét érintő eljárási cselekmény. Az előállítás célja ugyanis a szükséges intézkedés mihamarabbi elvégzése, és ehhez az intézkedés alá vont személy helyszíni biztosítása, nem pedig az, hogy a 8 órás kereten belül időben szabadon meghatározott

időpontban elvégezhetőek legyenek az eljárási cselekmények a személyes szabadságában korlátozott személlyel szemben.

Mindezekre figyelemmel a Testület álláspontja szerint az előállítás időtartama miatt sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga.

4) A panaszos sérelmezte, hogy sem a fesztivál helyszínén, sem az előállítás ideje alatt, az általános iskolában nem engedték elégszer és időben a mosdóhasználatot. Továbbá több esetben férfi rendőr kísérte a panaszost.

Négy tanú egybehangzóan állítja továbbá, hogy több esetben órákig kellett várnia – az egyébként vesebeteg – panaszosnak arra, hogy szükségletét elvégezze. És az is több esetben férfi rendőr kíséretében történt. A fesztivál helyszínén nem is mosdóban, hanem bokros területén engedélyezték azt a panaszos számára.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Abban a tekintetben, hogy a mosdóhasználatot a panaszosnak többször kellett-e kérnie, mire engedélyezték, a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének tájékoztató levele azt tartalmazza, hogy az intézkedés alá vont személyek részéről felmerülő emberi szükségleteket „a foganatosított nyomozati cselekmények és biztonsági intézkedések betartásával elégítették ki”, illetve „az előfordulhatott, hogy közvetlenül az orvosi vizsgálat előtt (vizeletminta levétele) türelmet kértek a rendőrök, hogy a minta leadásánál ne legyen fennakadás”. A rendőrségnek nincs tudomása arról, hogy a helyszínen azt panaszolták. Arra törekedtek a rendőrök, hogy a lehető legrövidebb időn belül a szükséges nyomozati cselekményeket el tudják végezni.

A B.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Vizsgálati Alosztály r. főtörzsőrmester vizsgálója jelentésében arról számolt be, hogy az előállított személyeket több alkalommal kikísérte az épület elé dohányzás céljából. Szintén több alkalommal, minden órában kikísérték őket a mosdóba, de a r. főtörzsőrmester egyik személy kísérésében sem vett részt. A r. főtörzsőrmesternek egyik előállított sem jelzett panaszt arról, hogy bármilyen betegsége lenne, ami miatt gyakrabban kellene mosdót használnia. A B.-i Rendőrkapitányság r. ezredes vezetője a tájékoztató levelében úgy nyilatkozott, hogy a panaszos migrénes fejfájást jelzett neki személyesen, amire vény nélkül kapható gyógyszert sikerült beszerezni, de azt a panaszos elutasította, illetve több alkalommal dohányzási lehetőséget kért, amit minden esetben biztosítottak a rendőrök neki. A mosdóhasználattal kapcsolatban szó szerint ugyanaz a szöveg szerepel, mint a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének levelében.

Arra vonatkozóan tehát nem áll a Testület rendelkezésére adat, hogy a panaszos számára konkrétan hogyan, hányszor biztosították, hogy higiéniai szükségleteit kielégíthesse. Erre vonatkozóan az utóbb készült jelentésekben sincs adat. A Testület nem tett fel kérdést a dohányzás lehetőségével, illetve azzal kapcsolatban, hogy a panaszos fejfájásra panaszkodott-e, ellenben a jelentésekben ezek a momentumok szerepelnek.

A Testület a korábbi gyakorlatához híven, amennyiben a rendőri szerv érdemben és hitelesen nem cáfolja a panaszos állításait, akkor a panaszosi beadványra alapozza vizsgálatát és a

panaszosi előadást fogadja el a történet leírásaként. Jelen esetben továbbá tanúvallomások is vannak a panaszos állításának alátámasztására.

A Testület megállapítása szerint azzal, hogy a rendőrség a panaszost több ízben hosszasan várakoztatta a mosdóhasználat során, hogy a távolabbi mosdó helyett bozótosban kellett szükségletét elvégeznie, illetve több ízben férfi rendőr kíséretében, súlyosan sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga, illetve a mulasztás az Alaptörvényben rögzített megalázó elbánás tilalmába ütközött.

V.

A Testület álláspontja szerint az igazoltatásra és az azt követő ruházatátvizsgálása kellő jogalap birtokában került sor, ezért nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga. A fokozott ellenőrzés a ruházatátvizsgáláshoz kellő jogalappal szolgált, azonban a foganatosítás módjával (meztelenre vetkőztetéssel) sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga, és az a megalázó elbánás tilalmába ütközött. A panaszos előállításának időtartama nem felelt meg az arányosság követelményének, ami miatt személyi szabadságának sérelmét állapította meg a Testület. A higiéniai szükségletek kielégítésének nem, illetve nem megfelelő biztosításával a rendőrség súlyosan sértette a panaszos emberi méltósághoz való jogát, illetve az úgyszintén a megalázó elbánás tilalmába ütközött.

Az egyes alapjogok sérelme már egyenként is elérte azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalását megalapozza, ezért a többszöri jogsérelmet súlyosító körülményként értékelte a Testület. Ennek megfelelően a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A.§-ának (6) bekezdése alapján – az állásfoglalást megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2016. február 25.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag